WASHINGTON D C

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС.: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 10. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 18-го СІЧНЯ (JANUARY) 1955. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 10. VOL. LXII.

ЗДА продали чотири літаки для замирення Коста Ріки

Вашингтон. — ЗДА вислали чотири бойові літаки типу F-51 Мостенґ до Коста Ріки, щоб допомогти тамошньому урядові знищити повстанців, які ще й досі займають частину костаріканської території та панують в повітрі над деякою частиною території Коста Ріки. Ці американські літаки негайно відлетіли з летунської бази в стейті Тексас до Коста Ріки. Їх продано за „смішно низьку ціну", як сказав асистент державного секретаря Генрі Голленд (дехто каже, що по одному долярові за штуку!). Ці літаки відвезли до Коста Ріки американські пілоти, але там на них літатимуть костаріканські летуни, а американські летуни повернуться назад на транспортовому літаку типу C-54, який також відлетів до Коста Ріки. ЗДА могли „продати" ці літаки за дозволом Ради Організації Американських Держав, яка вирішила, що треба допомогти урядові Коста Ріки перемогти повстанців, які мають літаки і при їх допомозі панують в повітряних просторах над Коста Рікою. Американські літаки не мають бомб ані ракет, тільки мають скорострілли. Це буде перша акція Організації Американських Держав в збройній допомозі знищити аґресію на одну із 21 американської держави. Ця акція відбувається згідно із Міжамериканським договором про взаємну допомогу, який заключено в серпні 1947 року в Ріо де Жанейро. Окрема слідча комісія, вислана Радою Організації Американських Держав на поле бою ствердила, що повстанці прийшли із Нікараґви, звідки дістають зброю та дістали літаки. Ця комісія визначила своїх сімох обсерваторів на кордонах Нікараґви і Коста Ріки, які мають стежити за тим, щоб з Нікараґви не надсилано нових військ і дальшої зброї до Коста Ріки. Повстанці мають чотири літаки, один F-47, два типу AT-6 і один типу ДС-3. Літаки, які ЗДА „продали" Коста Ріка, коштують по 50,000 долярів. Комісія Організації Американських Держав закликає до збірної акції всіх тих держав, які можуть це зробити, щоб якнайшвидше привести до миру на терені Коста Ріки. Коста Ріка має армію, яка виносить 10,000 вояків, але немає для неї потрібної зброї, а повстанці мають коло 800 осіб. Радіо повстанців проголосило заклик до слідчої комісії, щоб вона вислала своїх членів до їхньої військової квартири на терені Коста Ріки і на місці провірила те, за що боряться повстанці, громадяни Коста Ріки. Повстанці і надалі займають терен в околиці міста Ліберії, де атакують урядові війська, які стараються їх викинути поза кордони держави.

Адміністратор іміґраційного закону — за його зміну

Вашинґтон. — Скотт Мек Лавд, адміністратор іміґраційного закону з 1953 року, за яким мали б прибути до ЗДА 214,000 нових іміґрантів, заявив на конференції в державному департаменті, що цей закон неможливо здійснити до кінця 1956 року, якщо навіть його змінити, бо закон підписано в серпні 1953 року, а до кінця грудня 1954 року видано тільки 17,050 віз і до ЗДА могли прибути тільки 13,056 іміґрантів. Голова Конґресової Правничої Комісії бруклинський конґресмен Еменюел Селлер гостро критикував адміністратора цього закону і вимагав його резиґнації, кажучи, що МекЛавд „спроституював" цей закон. МекЛавд домагається скасування в новому законі тих пунктів, в яких говориться про забезпечення праці і мешкання новим іміґрантам. МекЛавд каже, що припізнення і сповільнення реалізації іміґраційного закону з 1953 р. спричинене тим, що в справі нових іміґрантів мають голос аж п'ять аґенцій, крім державного департаменту. Президент Айзенгавер, казав МекЛавд, вніс був зовсім інший законопроєкт, неподібний до цього, який ухвалив Конґрес.

Ген. Мікелсен вдоволений із протилетунської оборони

Колорадо Спрінґс, Колорадо. — Представник армії в Команді Континентальної Протиповітряної Оборони, генерал-ляйтенант Стенлі Р. Мікелсен заявив, що протилетунська оборона в ЗДА є „готова і достатня". Свою заяву склав генерал Мікелсен після того, як об'їхав інсталації протилетунських гармат „ніке" в таких місцевостях: Шикаґо, Дітройт, Ніяґара Фолс, Солт Сейнт Мері, Клівленд, Питсбурґ, Норфолк і Саваннаг (Джорджія). Мікелсен вдоволений з високої бойової готовости й моралі того персоналу, який обслугує протилетунські гармати. Можливо, казав генерал, що підслухову службу можна буде поліпшити, коли до неї вишколиться відповідне число собак, які мають гостріший від людей слух, і які звичайно, скоріше чують літаки, що надлітають, ніж їх можуть побачити. Дехто критикує гармати „ніке", які, мовляв, не зможуть досягнути літаків, що високо літають, але ця критика не справедлива, казав генерал Мікелсен, бо ці протилетунські гармати „роблять те все, що їм призначене, а то й більше", але він не може докладніше говорити про їхню вартість з огляду на безпеку країни.

В АМЕРИЦІ

● **До залі засідань** Палати Репрезентантів ввійшла жінка і попросила спікера Сем Рейберна дозволити їй виголосити промову. Вона ввійшла бічними дверми, і ніхто її не затримав, хоч мала на голові капелюх, яких не вільно носити в цій залі. Конґресмени були стурбувалися її появою, пригадавши собі напад порторіканців з березня минулого року на Конґрес. Вартівник вивів жінку із залі, навіть не ствердивши її тотожности. Пізніше повідомлено, що це була Цікі Джексон з Питсбурґу.

● **Президент Айзенгавер** нічого не сказав делеґації жінок-республіканок, яка просила його, щоб він знову кандидував у 1956 році. Президент збув просьбу жінок щирим сміхом, але погодився промовляти на конференції республіканських жінок в Вашинґтоні 11 травня ц. р.

● **З Вашинґтону** повідомляють, що чотири будівельні підприємці, які незаконно збагатилися на будуванні нових домів за гроші Федеральної Будівельної Адміністрації, погодилися звернути урядові мільйон долярів.

● **Губернатор стейту** Ню Йорк Аверелл Гарріман критикував президента Айзенгавера за те, що в його програмі є добрий тільки один пункт — призначення сто більйонів долярів на будову шляхів. Республіканський провідник в цьому стейті Л. Джадсон Морґавз відповів на це, що таке твердження Гарріманом „плямує гідність і щирість великої людини, якою є президент ЗДА".

● **В місцевості Бейкерфілд** у Каліфорнії пущено в рух нафтовий шиб 21,484 стопи завглубшки — коштом двох мільйонів долярів. Це є мабуть найглибший шиб у світі, але він не дав жадної користи, бо з нього замість ропи пішла вода.

● **Аж тепер виявляється,** що „революцією в Коста Ріка керував син бувшого костаріканського президента Теодоро Пікадо, молодший, який хотів повалити теперішній уряд.

Панама має третього президента впродовж двох тижнів

Рікардо Аріяс Еспіноза (справа) перебрав пост президента Панами та був заприсяжений після того, як його попередник Хозе Рамон Ґвізадо (зліва) був заарештований під закидом участи в змові і вбивстві його попередника на пості президента, Хозе Антонія Ремона. Еспіноза був другим заступником президента Ремона, першим заступником якого був Ґвізадо.

Панама Ситі, Панама. — Панамська Крайова Асамблея оскаржила президента Ґвізада в змові для вбивства свого попередника Хозе Антонія Ремона. Асамблея позбавила Ґвізада президентури і видала наказ його арештувати. Після того Асамблея проголосила президентом республіки другого віце-президента Рікарда Аріяна Еспінозу, який став третім президентом держави впродовж двох тижнів, коли 2 січня з відома Ґвізади вбито було президента Рімона. Перед своїм рішенням Асамблея вислухала зізнання визначного адвоката Рубена Міра, який признався до вбивства президента Ремона і заявив, що робив це з відома першого заступника президента Ґвізада, якого Асамблея проголосила була президентом після смерти Ремона. Ґвізадо не признається до вини і заявив, що зізнання Міра „смішні". Арештовано також Ґвізадового сина і спільника в підприємстві Ґвізадів — Сент Маля, які також були замішані в цю змову. В 52-річній історії Панами часті зміни президентів не є рідкістю. Від 1945 року досі Панама має вже десятого президента, а в листопаді 1949 року впродовж п'ятьох днів мала аж трьох президентів. З Вашинґтону повідомляють, що державний секретаріят пильно приглядається змінам у Панамі і надіється, що теперішньому президентові Рікардові Аріясові Еспінозі вдасться завести стабілізацію в Панамській Республіці. З Панами повідомляють, що новий президент — це „добрий приятель ЗДА", і пригадують, що він студіював у школах цієї країни. Новий президент Панами Рікардо Аріяс Еспіноза заявив, що він не вірить зізнанням Рубена Міра, щоб бувший президент Хозе Рамон Ґвізадо був замішаний в убивстві свого попередника і наказав вести слідство в цій справі.

22-го СІЧНЯ ОФІЦІЯЛЬНІ ДНІ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ В СТЕЙТАХ НЮ ДЖЕРЗІ І НЮ ЙОРКУ

ГУБЕРНАТОР МЕЙНЕР ПІДПИСАВ ПРОКЛЯМАЦІЮ МИНУЛОЇ П'ЯТНИЦІ; ГУБЕРНАТОР ГАРРИМАН МАВ ПІДПИСАТИ ЇЇ В ПОНЕДІЛОК

День 22-го січня, роковини проголошення української державної незалежности й опісля соборности, буде в цьому році офіціяльним „Днем Української Незалежности" в стейтах Ню Джерзі і Ню Йорк. Губернатор стейту Ню Джерзі, п. Роберт Б. Мейнер, підписав у цій справі формальну проклямацію минулої п'ятниці, 14-го січня в Капітолю столиці стейту, Трентоні, а губернатор Ню Йорку, п. Аварел Гарриман, мав підписати подібну проклямацію в столиці стейту, Олбані, в понеділок 17-го січня. Губернатор Мейнер підписав проклямацію в справі Дня Української Незалежности врочисто, в приявності інших членів стейтового уряду та в приявності української делеґації, яку очолював стейтовий комішенер, адв. Марсел Ваґнер, та в склад якої входили: п. Григорій Герман, головний секретар УНСоюзу та шкільний товариш губернатора Мейнера, А. Шаран, проф. П. Савчук і п-ні Василина Мельник з Джерзі Ситі, Теодор Маселко і Джеймс Мельничук з Нюарку, Степан Урбан і Френк Кучмида з Елизабет, Теодор Литвин з Ірвінґтону та Іван Свалик з Перт Амбою. Між іншим, п. І. Свалик, відомий із своєї активности в українському житті, тепер добився високого становища в своєму місці, ставши шефом місцевої поліції. Майстром церемонії при підписанні проклямації був адв. Марсел Ваґнер, старанням якого губернатор Мейнер підписав проклямацію. Раніше, як уже інформовано, подібну проклямацію підписав посадник Джерзі Сити, заряджуючи рівночасно, щоб в днях 22 і 23-го січня на ратуші міста вивісити український прапор. Заходи в тій самій справі пороблено в Нюарку, Елизабеті та в інших місцевостях стейту.

Роберт Б. Мейнер губернатор стейту Ню Джерзі.

В Ню Йорку, крім заходів у справі проголошення Дня Української Незалежности в стейті, які веде місцевий Об'єднаний Комітет Українських Організацій — Відділ УКК, був окремо проголошений теж і посадником тієї світової метрополії, п. Робертом Ваґнером. Старання в цій справі очолює голова українського відділу в стейтовому комітеті Демократичної партії, відомий громадянин і діяч адв. Степан Ярема. День Української Незалежности обходитимуть українці Ню Йорку в неділю, 23-го січня о год. 7-ій ввечері в залі Школи Вашинґтона Ірвінґа. В тому самому часі відбудеться подібне свято в Нюарку. Джерзі Сити обходитиме День Української Незалежности того самого дня, але о год. 2-ій пополудні. В програму джерзі-ситських святкувань заповіджено теж особистий виступ губернатора Мейнера та посадника Беррі.

Проклямація губернатора Мейнера

Губернатор Ню Джерзі, п. Роберт Б. Мейнер, у своїй проклямації Дня Української Незалежности в стейті насамперед стверджує велике значення дати 22-го січня в першу чергу для волелюбного українського народу, а в дальшому теж і для всіх народів світу. Подіям, які заіснували 22-го січня 1918 і 1919 рр. треба в великій мірі завдячувати й те, що український нарід не тільки не заломився під страшним тягарем комуно - московської неволі, але й в найбільш героїчний та подивугідний спосіб продовжує боротьбу за здійснення тих ідеалів, що їх символізує дата 22-го січня — сказано в проклямації. В дальшому в проклямації сказано:

„Так звана Українська Совєтська Соціялістична Республіка, яка була прийнята до Об'єднаних Націй, не репрезентує Українського народу. Справжню Українську Республіку репрезентує український екзильний уряд, що створив Українську Національну Раду в Европі. Його підтримують безчисленні герої українського підпілля . . ., що боряться за невід'ємні права на життя, волю і змагання до щастя, що стали теж основою Американської Декляраціі Незалежности. Для заохоти тим сміливим хрестоносцям проти комуністичної аґресії в Европі та щоб дати Українцям і Американцям українського походження нагоду відповідно вшанувати цей пам'ятний день, як теж щоб і ми в Ню Джерзі могли краще оцінити той вклад, що його дали Українці та Американці українського походження в життя нашого стейту і нашої нації, тому я, Роберт Б. Мейнер, губернатор стейту Ню Джерзі, проголошую оцим 22-го січня 1955 р., як ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ".

Аварел Гарриман губернатор стейту Ню Йорк.

Проклямацію цю, крім губернатора Мейнера, підписав теж секретар стейту п. Едвард Дж. Паттен.

Мендес-Франс і Аденауер погодились в різних справах

Париж. — Французький прем'єр і міністер закордонних справ Мендес - Франс вернувся до столиці Франції з своєї однотижневої подорожі до Італії і Західньої Німеччини, куди їздив на безпосередні наради з керівниками тих двох держав. В суботу 15-го січня проголошено одночасно в Бонн і Парижі комунікат, датований в Баден-Баден, місцевості, де французький прем'єр і західньо-німецький канцлер мали довгі, 9-годинні наради. У спільному проголошенні підкреслюється, що ті наради мали на цілі затіснити співпрацю Франції і Західньої Німеччини в міжнародних справах і передискутувати цілу низку справ, які цікавлять ті дві країни. Названо 4 конкретні справи, що їх передискутовани й узгіднено: 1. продукцію зброї, 2. вияснення подробиць Заарського порозуміння, 3. культурну і 4. економічну співпрацю. Рішено стандаризувати озброєння обох армій, а щодо інших питань зв'язаних із озброєнням Західньої Німеччини, рішено передати різні внески на обміркування з'їзду репрезентантів 7-ми держав Західньої Европейської Унії, що відбудеться 17-го січня 1955. В комунікаті стверджується щораз кращі французько - німецькі взаємини й конечність „тісної справпраці із спільнотою вільних народів в усіх ділянках, для добра европейської єдности і світового миру". Це останнє речення, в інтерпретації американських інтерпретаторів, пояснює рішення обох державних мужів — чим швидше ратифікувати Паризький договір і перейти до денного порядку над усіми спробами Москви перешкодити цьому. Проте обидва державні мужі широко говорили про можливості „злагіднення напруження між Сходом і Заходом", себто про найближчу конференцію 4-ох великодержав.

Ген. Голл закликає Японію збільшити свою армію

Токіо. — Головний командувач військ Об'єднаних Націй і ЗДА на Далекому Сході звернувся з закликом до Японії скріпити свої оборонні сили для кращої відсічі можливій комуністичній аґресії. Цей його заклик стоїть в суперечності з тенденцією японського уряду перевести поважні ощадності в бюджеті коштом бюджету міністерства оборони. Уряд Гатаями вживає заходів перед ЗДА, щоб зменшити Японії видатки на утримання американських збройних сил в Японії. Японія хоче дістати таким чином 45 мільйонів долярів, з яких 28 мільйонів дол. призначала б на армію. Коли ж ЗДА на це не погодяться, то японський уряд хоче зменшити свій військовий бюджет з 95 більйонів єн. до 81 більйона, себто на 40 мільйонів долярів. Ген. Голл признає, що японці вже тепер могли б поставити спротив першому наступові Совєтів, але не могли б виграти війни з СССР, коли б СССР напав на них всією своєю силою. Японія переживає від кінця останньої війни хронічну господарську кризу, бо втратила свої азійські ринки збуту в Китаї й інших країнах Далекого Сходу.

Дванадцять науковців вивчатимуть комуністичні впливи в ЗДА

Ню Йорк, Н. Й. — Голова Фонду Республіки Роберт М. Гатчінс повідомив, що цей фонд призначив 250,000 долярів на те, щоб дванадцять визначних науковців вивчали просякання комуністичних впливів в окремі ділянки американського життя. Цей гурт науковців очолюватиме професор Корнельського університету Клінтон Россітер. Проф. Россітер заявив, що комуністичні впливи в ЗДА вивчатимуть науковці, які вже виявили себе в цьому напрямку. Між ними не буде бувших комуністів, бо вони можуть бути необ'єктивні. Кожний із цих науковців має написати впродовж двох років працю, на одну з таких тем: комунізм і американська література, комунізм і робітничий рух, комунізм в урядових колах, комунізм і мистецтво, комунізм в групах, які формують публічну опінію, комунізм і наука в ЗДА, а також і історію комуністичної партії в ЗДА.

НОВА ПОРАЗКА МОСКВИ В ЕВРОПІ

ЗАХ. НІМЕЧЧИНА ВІДКИДАЄ ПРОПОЗИЦІЮ КРЕМЛЯ НАВ'ЯЗАТИ ДИПЛОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ

Бонн. — Західньо-німецький уряд проголосив у пресі рішення відкинути пропозицію Москви з останньої суботи — нав'язати „нормальні взаємини" між СССР і Німецькою Федеративною Републікою (офіційна назва Німеччини, що її вперше вжила Москва у свому офіційному документі). Ця суботнішня совєтська заява була роздана на письмі чужинецьким кореспондентам, акредитованим у Москві. Будучи черговим совєтським кроком у впертих намаганнях недопустити до ратифікування Парозького договору й озброєння Західньої Німеччини, совєтська заява зверталась цим разом виключно лише під адресою німців. Вона стверджувала, що Західня Німеччина має до вибору два шляхи: або з'єдинитись, не належати до ніякого військово-політичного бльоку держав, лиш брати участь в загально-европейській „системі безпеки", або бути постійно поділеною і лучитись з Заходом та разом із ним підготовляти нову війну. Совєти запропонували Західній Німеччині відразу „нормалізувати" взаємини й переговорювати про з'єдинення на підставі „вільних" виборів. — Західньо-німецький уряд, відкидаючи це останнє залицяння, звертає увагу на подвійну гру Москви: вона хоче сторпедувати Паризький договір і відірвати Західню Німеччину від спілки з Заходом та водночас зберегти поділ Німеччини й тримати Німеччину обеззброєною, бо, декляруючи готовість визнати Німецьку "Федеративну Республіку, водночас СССР визнає й удержує найтісніші зв'язки з комуністичною Східньою Німеччиною.

Проте остання совєтська заява в німецькій справі дійсно зробила враження на західніх німців. Соціял-демократична партія оприлюднила комунікат, в якому домагається від західніх великодержав, щоб вони повели переговори з СССР, приймаючи за вихідню точку саме ту останню совєтську пропозицію. Соціялісти воліли б мати з'єдинену Німеччину, обеззброєну й „невтральну", як поділену з участю Західньої Німеччини в НАТО. Англійська преса звертає увагу, що Москва видно махнула рукою на Францію, прийшовши до переконання, що її не вдасться вже відмовити від ратифікування Паризького договору, і всю пропаґандивну силу звернула виключно в сторону західніх німців.

В ОН сподіваються, що комуно-китайці звільнять американських летунів

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд поінформував про вислід своєї подорожі до Пейпінґу спершу американського амбасадора в ОН Кебота Лоджа, потім групу репрезентантів держав, які брали участь в Корейській війні, врешті групу інших держав, так, щоб усі найвпливовіші члени ОН були в курсі справи. Всі поінформовані, зокрема Кебот Лодж, прихилились до оптимізму Гаммершилда, що комуністичний Китай випустить невдовзі на волю ув'язнених американських летунів і інших, неправно задержаних, воєнних полонених. Гаммершилд підкреслив, що самі комуно-китайці не пропонували ніякого „вимінного торгу", лише підносили низку застережень загального характеру, як недопущення досі до Об'єднаних Націй, справу Формози і т. д. Гаммершилд твердить, що ув'язнені в Китаї американці вийдуть на волю, коли взагалі зменшиться теперішнє напруження між комуністичним Китаєм і ЗДА. Зокрема Гаммершилд задумує переслати комуно-китайському урядові вияснення в справі договору між ЗДА й національ - китайським урядом, що, мовляв, той договір не має аґресивного характеру у відношенні до китайського суходолу.

Турецько-іранський пакт — невдача Єгипту

Каїро. — На тлі затяжного суперництва між Туреччиною і Єгиптом щодо лідерства в мохаммеданському світі, підписаний минулого тижня між Туреччиною і Іраком договір приязни і взаємної безпеки, уважається в політичних колах Єгипту за невдачу політики єгипетського уряду. Єгипетський уряд противився таким договорам, уважаючи, що члени Арабської Ліґи, до якої належить також Ірак, повинні зберігати „невтральність" у теперішньому конфлікті між Сходом і Заходом. Тому Єгипет спротивився проєктові, що його давно висунули були Туреччина, Англія й ЗДА про створення середньо - східнього оборонного пакту. Турки й вільні західні держави звертають увагу на непослідовність єгипетського уряду, який сам признав Англії в договорі про Суез право впровадити туди свої збройні сили на випадок нападу когось із членів Арабської Ліґи, а водночас не хоче ввійти до оборонної системи вільного світу і говорить про невтральність, що її не зможе зберегти. Якщо Туреччині вдасться втягнути до союзу ще Сирію і Ливан, то Єгипет або буде примушений також приступити до цього союзу, або опиниться в ізоляції.

В СВІТІ

● **Папа Пій XII** дістав від 2 грудня м. р. цілу серію трансфузій крови. 13-го січня йому зроблено ще раз трансфузію крови, але дальші такі заходи будуть тимчасово припинені, — сказано в лікарському комунікаті.

● **В комуністичному Китаї** збудували минулого року нові залізничі рейки довжиною 496 миль, а на цей рік плянується збудувати їх ще 620 миль. Нова залізнича лінія має перерізувати Китай з півночі на південь. Очевидно, всі ці нові залізничі лінії плянується передусім з погляду стратеґічної потреби.

● **Королева Єлисавета II** загубила під час прогулянки в Сендрінґгемі ручний годинник. Вона цим дуже зажурилася. Годинника шукали при помочі детектора для вишукування мін, при чому в пошуках брали участь також Єлисавета королева-мати й княжна Марґарета. Чи годинник знайшовся — американська преса не подає.

● **Украдено в Англії** великої ваги документ про користування атомовою енерґією для мирних цілей — повідомляє англійський щоденник „Дейлі Геральд". Документ зник минулої середи в одного з нечисленних людей, які мали право читати його. В цьому документі підсумовано висліди 18-місячної праці. Якщо він дістанеться в ворожі руки, твердить часопис, то Англія втратить перше місце в дослідах над використовуванням атомової енерґії для мирних цілей.

● **Данці** невдоволені з західньо-німецького уряду за те, що теперішній західньо - німецький виборчий закон зладжений так, що 42,000 данців у провінції Шлесвіґ-Гольштайн не можуть мати в місцевому соймі ні одного свого представника, дарма, що 9,000 німців в Данії мають свого репрезентанта в данському парляменті. Тому данський уряд вирішив відкликати ратифікування Паризького договору на неозначений час.

● **В Альжирі** (Північна Африка) знову стався землетрус. В околиці міста Орлеансвіль завалились деякі доми й бараки. Жертв у людях нема.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МАСЛО І ПОЛІТИКА

Америка має клопіт з маслом. Не тому, що його замало, а тому, що забагато. Внаслідок своєї політики підтримки цін на сільсько-господарські продукти, федеральний уряд нагромадив 270 мільйонів фунтів масла, інвестуючи в ньому приблизно 170 мільйонів долярів платників податку. Нагромаджування масла збільшується, бо уряд продовжує закупи його надвишків від фармерів по 57,5 цента за фунт. Звичайно, цих величезних запасів не можна тримати в магазинах безконечно, отже треба з ними щось зробити. Але що?

На масло є велике запотребування на світовому ринку, зокрема в країнах, опанованих комуністами. Споживання масла в Америці минулого року становило 9 фунтів на особу, при рівночасному споживанні великої кількости овочевих та інших товщів. Натомість в Совєтському Союзі за той самий час припадав заледве один фунт масла на особу. Найбільше масла споживають шведи, — 25 фунтів на особу річно. В Англії і Німеччині спожито 13 фунтів масла на особу.

Щоб позбутись величезної надвишки цього продукту, уряд ЗДА має кілька плянів. Його можна було б пустити на „світову ліцитацію" і продати тому, хто найбільше даватиме. Це міг би зробити департамент хліборобства, але тут має свої застереження державний департамент. Справа в тому, що така ліцитація з місця „убила б" економічно деякі малі країни, зокрема скандинавські, що живуть з експорту масла, а вільний продаж американського масла виключив би їх із світового ринку і позбавив важливого джерела прибутку.

Департамент хліборобства має ще інший плян — продати масло Совєтському Союзові, або виміняти його за інші товари. Цей плян обстоюють секретар хліборобства та фармерські організації, але до нього ставиться з великим застереженням державний департамент. Совєти хочуть американського масла і пропонують за нього по 40 центів за фунт, отже менше, ніж платить американський уряд, не кажучи вже про американського споживача. Крім того, Москва пропонує за американське масло свій метал або інші роди харчів. Проте, порядком товарообміну Совєти не мають нічого такого до виміни, чого Америка сама не мала б доволі.

Все ж таки хліборобський і стейтовий департаменти, з доручення президента Айзенгавера, перевіряють тепер можливість такого „бизнесу" з Совєтами. Справа в тому, що під господарським оглядом ліпше продати дешевше, ніж взагалі не продавати, а країна матиме меншу втрату, якщо продасть масло хоч би по 40 центів за фунт, ніж мала б його викинути. Складніша справа під політичним оглядом. Продати большевикам масло по ціні дешевшій від власної, значить підтримувати комуністичний світ коштом американських платників податку. Це могло б до деякої міри винагородити пропагандивне значення такого „бизнесу", бо голодне совєтське населення дістало б масло з капіталістичної Америки, яка має його забагато. Але большевики напевно не випустять того масла на ринок з американськими етикетками і не продаватимуть по такій дешевій ціні, по якій закуплять від американців. Що більше, це дешеве масло вони використають на те, щоб не тільки повернути собі заплачені за нього гроші, але ще й поповнити свою скарбницю здертими з голодного населення грішми. Отже, так зле і так не добре.

Поки у Вашингтоні вирішать цю справу, варто б запропонувати таку розв'язку:

Ми маємо масла забагато, а закріпачене підсовєтське населення має його замало або й зовсім не має. Замість продавати це масло по ціні, нижчій від його вартости і меншій за ту, яку ми за нього платимо, було б ліпше запропонувати це масло не совєтському урядові, але підсовєтському населенню, і то цілком задармо, одначе під тою умовою, що воно буде роздане населенню не совєтським урядом, а американським або міжнародним апаратом, напр., Міжнародним Червоним Хрестом. Якщо совєтський уряд на це погодиться — що заздалегідь можна виключати — то підсовєтське населення само зробило б собі відповідний висновок. А якщо не погодиться, то воно теж зробить собі відповідний висновок. Жаден з тих висновків не був би на користь кремлівських диктаторів.

Щоб не було непорозумінь, треба додати, що американський уряд ставить величезну кількість того масла цілком безплатно до розпорядження потребуючим у вільному світі, зокрема втікачам. З цієї великодушности користають і українські втікачі в Европі за посередництвом нашого ЗУАД-Комітету.

ЕМҐЕБІСТИ ОПОВІДАЮТЬ

Прилюдні сповіді бувших емґебістів, що за останні роки в досить великому числі втекли на Захід, цікаві й повчальні і їх залюбки друкують світового поширення журнали.

У кількох числах журналу „Сатердей Івнінґ Пост" (20 листопада — 11 грудня мин. року) розповів про свою працю Ніколай Хохлов, що його недавня втеча на Захід викликала багато коментарів і багато застережень щодо особи автора. Дійсно, в заявах досвідченого емґебіста, що його вислано на Захід забити ворога, дещо видається дивним. Пригадаймо, що сюди він прибув з досконалим знанням емґебістських засобів терору, і все таки наївно закликав допомогти його родині, що залишилась в ССР. Він знає, як будуть коментувати кожний натяк у його розповіді, проте оповідає про свою бувшу залишену жінку — румунку, яка йому зробила багато в житті добра, як про протикомуністично наставлену людину. Себто нищить невинну людину, невідомо пощо. Таких дивних місць у розповіді багато, тому, знайомлячись з оповіданням Хохлова, думаємо, що майбутнє виявить багато подробиць в житті цієї загадкової особи, що так залюбки позує перед об'єктивами репортерів Заходу.

Як би там не було, — єдине безсумнівне: Хохлов — це довголітній співробітник найстрашнішої в світі організації і його оповідання відбивають дещо із праці МГБ.

Завербували Хохлова до НКВД у 1941 році, коли Москву мали зайняти німці й коли Кремль вирішив залишити в столиці безліч аґентів і саботажників, які мали нищити в запіллі сили ворога. Москва втрималась і Хохлов отримав завдання продістатися до Берліну, потім до Туреччини, щоб забити фон Папена. Одначе його перекинено в німецьке запілля у Білорусь, де він виконував різні завдання, зокрема влаштував убивство ґавляйтера Кубе. Для праці в запіллі Хохлова пильно тренували, навчаючи мови й метод підпільної праці. Зверхниками Хохлова були ген. Судоплатов, ген. майор Леонид Айтінґен (знаний під різними прізвищами), що викрав колись з Парижу ген. Кутєпова й зорганізував убивство Троцького, полк. Маклярського й ін. Найближчим його колеґою став німецький комуніст, колишній член міжнародної комуністичної бриґади в Еспанії Кляйнюнґ. Цей Кляйнюнґ був, разом з Хохловим, вкинений до табору німецьких полонених, щоб перевірити знання мови й вміння маскуватись перед ворогом.

На початку 1945 року Хохлова на кілька років послали до Румунії. Він, проживаючи в Букаресті, мав пашпорт польського втікача Станіслава Левандовського, а його зверхником був там майор Коваленко. У 1949 р. Хохлов знову в Москві, де він одружився з Яніною Тимашкевич, „унієто-католицького" віровизнання (?) і мав сина Олександра. Жінка відмовляла свого чоловіка від душогубницької праці в МГБ, і ці розмови мали вплив на Хохлова. Потім, 1952 р. його керують до Парижу ліквідувати одного еміґранта. Забити він мав знаряддям у вигляді вічного пера. Судоплатов пояснював: „Коли ви стрінете цю людину, ви розпочнете з нею чемну розмову, витягнете перо, начавите кнопку. І тоді вертаєтесь до Москви". Хохлову якось вдалося викрутитися від цього доручення й він пізніше працював у Берліні при вишколі співробітників МГБ з-поміж місцевих німців. Врешті отримав завдання забити провідника російської протибольшевицької організації у Франкфурті. Не бажаючи забивати людину (!) Хохлов у Франкфурті зраджує своїх і вирішує прилучитися до „третьої сили", яка бореться проти большевизму.

Розповіді емґебістів виявляють багато подробиць діяльности могутнього терористичного твору большевизму. З інформацій Хохлова довідуємося про привілейоване становище працівників МГБ. Автор мав в Москві трикімнатне помешкання (виїняткова розкіш), їздив з родиною на курорти, заробляв у 1949 році 2000 рублів місячно, — значно більше, як інженер чи університетський викладач.

Аґенти МГБ мають до послуг не тільки всі середники льокомоції, — подорожуючи, звичайно, літаками, але й всі можливості спокійно порушуватися по західніх країнах. Хохлов їздив по Західній Европі й під прізвищем Йозефа Гофбауера, австрійського громадянина. Пашпорт його був найформальніший — властитель пашпорту ніби народився в Ст. Пелтені 1925 року. Все було передбачене до найменших подробиць, включно з тим, що сторінка з метричної книги католицького уряду в Ст. Пелтені, де повинен знаходитись запис про народження Гофбауера, була видерта рукою австрійського аґента.

У Швайцарії Хохлов депонував 5,000 долярів. Його матеріяльні середники практично необмежені й німецькі аґенти отримують від нього великі грошові суми. Аґенти ці відбувають не тільки пильний вишкіл в Німеччині, але їх возять до Москви на особливе фахове перевірювання та щоб осліпити їх величчю столиці.

Емґебісти озброєні найрізнішого роду таємними знаряддями вбивання. Хохлов виявив лише два з них — циґарничку, що стріляє безшумно за начавленням ґудзика, та такий же безшумний пістоль, що стріляє затруєними кулями. Зброю цю привіз Хохлов до Франкфурту, сховану в автовій батерії.

У випадку невдачі, зради чи підозріння на аґента, ліквідуються усі особи, з якими він був колинебудь пов'язаний. У випадку Хохлова викликали до Москви навіть другого секретаря совєтського посольства в Парижі Волокітіна, для якого Хохлов працював десять років перед тим.

З кожною хвилиною діяльність емґебістів удосконалюється, їхня пружлива сітка накидується на увесь світ.

Вчитуючись у сповіді емґебістів, пригадується наша непідготованість і необережність. Наші сварки, викликані у великій мірі тими ж емґебістами, доходять до меж відкритої зради, коли розкриваються усі вчинки й усі задуми партійного противника. Наші діячі живуть так, ніби за ними не нишпорять приховані очі Кремлю й ніби не руки Кремлю викрали й усмертнили тут багатьох наших визначних діячів політики й культури.

І. К.

Ярослав Курдидик

ПАКТИ І ФАКТИ

Останнє голосування у французькому парляменті дало Німеччині змогу повернутися до її попередніх державно-політичних і мілітарних прав. Воно поставило Німеччину, головним чином, силою її мілітарної потенції, яку вона відіграватиме у майбутній констеляції Европи, на перший плян і призначить їй в об'єднаній европейській армії чільну ролю. Франція натомість перейшла у своєму, так би мовити, історичному поході найбільш гострий закрут понад проваллям, не лише як колишня франконська імперія, але й у вужчому розумінні — як дотеперішній член „союзу великих держав". Подібну кризу, що загрожувала Франції повною її державною загибіллю, переходила вона ще може після програшу Наполеона.

Те, що спонукало Францію голосувати за Паризький договір, було подиктоване прислівним здоровим глуздом, і на це вплинули: 1) рішучий натиск ЗДА й Вел. Британії, 2) страх, що, без огляду на її спротив, справу озброєння Німеччини вирішать так чи інакше, 3) наслідки з того потягнули б за собою цілковиту ізоляцію Франції, а упадок уряду Мендес-Франса привів би не тільки до ще одної внутрішньополітичної кризи, але й до повного разладу та хаосу.

Майже рік тому державний секретар Доллес перестеріг Францію, що коли вона відважиться перейти в опозицію і загальмувати прийняття Німеччини до НАТО, то це буде рівнозначне з тим, що вона послабить західньо-европейську унію, а тим самим підірве силу Заходові протиставитися совєтському імперіялізмові. Це був, можна сказати, перший конкретний зворот у політиці ЗДА, коли вони перейшли від дебат до політики „невідкличної конечности" і почали діяти.

На виправдання Франції слід сказати, що політичний інстинкт самозбереження наказував їй не допустити до розбудови німецької мілітарної сили, яка за відносно короткий час тричі переводила під різними претекстами інвазію. Мати для Франції знову під боком 500-тисячну модерно вишколену й змоторизовану армію — це значить мати по сусідству двосічний меч, який не знати коли і в котрий бік готовий рубнути. Треба врахувати й те, що кожна армія, а тим паче німецька, що відома зі своїх організаційних здібностей, може, залежно від мобілізаційних вимог — двоїтися, троїтися і т. д.

Не підлягає сумніву, що німецька армія всилу своєї мілітарно-моральної вищости перебере у найближчому майбутньому впарі з американською армією „монопольний" провід у НАТО.

Щоправда, має німецька армія і деякі обмеження, і найважніше з них це — заборона продукувати свою власну атомову зброю, а також заборона виробляти великокаліброві гармати й танки та бойові літаки.

Згідно з брюссельським договором, Німецька Федеральна Республіка відновлює свою армію тільки для суто „оборонних цілей". Вона зобов'язується не проявляти намагань „модифікувати" свої теперішні кордони або силою об'єднувати розділену Німеччину. Якщо, однак, зайде необхідність, що зумовить якунебудь зміну, то об'єднання має відбутися мирними засобами, внаслідок переговорів, і то за виразною згодою інших держав. ЗДА і Англія ґарантують, що Німеччина буде додержувати цих зобов'язань.

Західній Німеччині дозволено вживати мирних заходів, щоб об'єднатися з Східньою Німеччиною. Які, однак, мають бути ці „мирні ходи" — важко собі уявити, коли Совєтський Союз тримає Східню Німеччину, як свого сателіта і офіційно заявляє, що приступає до поширення в Східній Німеччині збройної сили тільки для оборони її „незалежности" — точно так, як це зроблено тепер у Західній Німеччині.

Чи будуть досить сильні і як довго витримають ці „паперові обмеження", що ними зв'язано Німеччину — невідомо. Ось, для прикладу, ми є свідками, як на наших очах введенням Німеччини до НАТО перекреслено автоматично окремі пакти взаємної оборони — допомоги, що існували між Францією та СССР і Англією та СССР. Як бачимо, пакти є пактами, а факти — фактами...

Сьогодні можна вже твердити заздалегідь, що приєднанням Німеччини до Західньої Европейської Унії покладено конкретний початок до розв'язання тієї політичної кризи, яка зродилася після останньої війни і яка мала на меті зліквідувати німецький „захланний паннаґізм", а замінила його ще гіршим страхіттям — „ненаситним панмосковським комунізмом". Дозволяти розростатися йому в такій формі, якої він прибрав тепер — однозначне з приведенням вільного світу до повної загибелі. Тих, що вірять у співіснування — чимраз менше, а коли і згадується про це, то більше для морального ефекту, як для того, щоб в нього вірити і його реалізувати...

Отже? — Саме оце „отже" найцікавіше. Чи погодяться большевики на те, щоб німецька армія розрослася ще раз до великопотуги й була знову спроможна маршувати на Москву, Ленінград і Сталінград? — Правду кажучи, ще більше за французів жахаються відродженої німецької армії большевики. Воєнно-політичні коментатори твердять, що ми наближаємося до такої самої нестерпної напруги, яка була в останніх місяцях напередодні вибуху останньої війни. А причина до нового конфлікту — як сказав в одній із своїх промов президент Айзенгавер — може бути або дуже поважна, або зовсім незначна непередбачена...

М. Пастернакова

ЧИТАЙ ЩЕ РАЗ...

„Гуп, гуп, гуп, узяв дід ріпку за чуб, баба діда за сорочку, дочка бабу за торочку, собачка дочку за спідничку, киця собачку за хвостик, мишка кицю за лапку — як потягли, як потягли, та й всі покотилися"... І враз — бабавх! — Юрко повалився на долівку, голосним сміхом виявляючи своє пройняття дією казки. „Читай ще раз, ще раз, тепер ти, тату, будеш дідом, мама — бабою, а я — мишкою"... І так кожного дня, коли батько вечеряє вернувши з праці, Юрко вже жде з книжкою під пахвою, щоб — як він каже — робити виставу.

— В дитячому садку у Львові, Руська ч. 3, йде зразкове зайняття на тему віршика „Зайчик на морозі". На стіні висить картина, зимовий краєвид. Під корчиком „сидить зайчик на морозі, а мороз аж тисне, воно ж бідне зайченятко, навіть і не писне" Нараз непорушну заслуханість дітей прориває тихесеньке „хлип, хлип", і враз: „Тето, чому люди не візьмуть зайчика до хати, щоб він хоч трішки зогрівся"? — дрижачим голосом питає Оксанка Кузьмович, а сльози так і котяться горошком по обличчі. Тета Яворська допомогла заспокоїти чуттєву реакцію дітей, і за кілька днів вони вже кидають кришинки хліба на хідничку біля вікна голодним змерзлим пташкам...

— На залі погасли світла. У лісовій хатинці на сцені теж півсумерк. Червона шапочка не впізнає бабусю і дивуючись, питає: „Бабусю, чому в тебе такі великі зуби?" — „Щоб тебе з'їсти! — каже захриплим голосом вовк і враз „кланц!"... Почувся тут і там зривчий плач між дитячою авдиторією. Малі голівки тулилися до матерей, наче шукаючи захисту перед зубатою потворою. І хоча у кінцевій сцені бабуся, стрілець і дівчинка живі й здорові пританцьовують на сцені, малим дітям важко отрястися з проймаючого жахом вовкового вчинку.

В усіх трьох випадках реакція дітей на дію казки інша. Вона завжди є щирим, непідробленим виявом їх духового сприймання і свідчить про те, що зміст дійшов до малого слухача. Жива дія, антропоморфічність образів, барвиста мова, рефрени і над усе гумор, що є прикметні народним казкам, захоплюють малу дитину, вона легко вживається в ролі персонажів і їх по-своєму в іграх відтворює-драматизує. В тому тривка вартість українських народних казок у дитячій літературі („Ріпка", „Рукавичка", „Дід і баба", „Солом'яний бичок" і ін.). Для збудження гуманних почувань в дітей еґоцентричного періоду, виховне значення мають короткі ліричні і навіть сумні казочки та оповідання. Та, з огляду на різний ступінь вражливости дітей, їх слід подавати не часто й обережно. Казки Андерсена, Амічіса, Ґрімів стали улюбленими серед дітвори цілого світу. Казки, що їх малі діти слухають з легко відкритими устами, з вичікуванням чогось незвичного, в очах своєю драматичною напругою й різкими реалістичними картинами вражають їх нервову систему і розбурхують уяву. Деякі діти довго залишаються під враженням жорстоких сцен казки. Тому при подачі таких казок як „Вовк і семеро козенят", „Червона Шапочка", „Гензель і Ґретель" і т. п. треба підходити до дітей індивідуально, злагіднювати гостроту конфлікту або вживати парафразовану форму. В ніякому випадку не вважати таких казок за засіб гартування дитячих нервів. На це не пора у дошкільному віці.

Буває т. зв. дитяча література, на яку діти реаґують слабо або залишаються до неї цілком байдужі. Тоді хай вибачають автори, але їх твори — це продукт, що не знаходить споживача. У старших дітей іноді можна, а то й треба реґулювати їх зацікавлення, але дітям молодшого віку пояснювання і поштовхи тільки утруднюють вловити головну ідею розповіді. Тут без втручання дорослих авторитетною оцінкою твору є відрухова реакція дитини.

„Відхилилася на пуп'янку лушпинка, заглядає ось листочок крізь шпаринку, ой заграла весна красна на сопілку і листочок виліз швидко аж на гілку"... — ніби-за руку ніжно веде малих діток Ніна Мудрик своїм „Намистечком" у вільну природу, у світ, повний прецікавих явищ. Ось перша біла квітка під горіхом, а вчора її ще тут не було, — доспівають черешні на гілці високо, чому ж не у траві, — на пухнастому моху сидять одне біля одного моримухи з маслюками, хоч і не друзі вони собі — а от зимової ночі хтось вирізьбив білі квіти на вікні... Усі ці „проблеми" живо ворушать уми малих діток, і вони наполегливо домагаються відповіді на свої безконечні запити: „чому", „як", „хто" і т. п. „Намистечко" наближає дітей до природи, допомагає спостерігати в ній зміни, робити логічні висновки і тим сприяє чуттєвому і розумовому розвиткові. Мова віршованої збірочки образна, дитина легко запам'ятовує нові слова і вивчає правильну будову речень. Деякі віршики дають матеріял для дитячих занять в гурті й поодиноко, закріплюючи нові відомості в рисунку, ліпці та в роботі іграшок-саморобок. Влаштування кутика живої природи вдома теж затіснює приязне відношення дітей до неї.

Розкинені намистечком у збірці рисунки роботи Ніни Мудрик ясні, без зайвих деталів, композиція чітка, малим дітям легко віднайти головний мотив. І сюжет в них рухливий, виразно ставить перед очі дію віршованого тексту. Звичайно, краще б сприймали діти кольорові малюнки з площами, закладеними одностайною фарбою без додаткових затінювань. Тоді і народний одяг персонажів, що надає рисункам стилевости і виразно позначає український характер, промовляв би до малих дітей також і візуальною, рідною мовою.

У цілості „Намистечко" робить приємне, рясно-свіже враження. Вона вірно віддзеркалює духові прикмети авторки, її погідну вдачу, кришталевий характер, ви-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Володимир Барагура

ДИТИНА І ЇЇ ЛІТЕРАТУРА

(Доповідь, виголошена на вечорі, влаштованому заходом Культурно-Освітнього Реферату Об'єднаного Комітету м. Ню Йорку при співучасті Об'єднання Письменників „Слово" і Об'єднання Працівників Дитячої Літератури)

(6)

Який вихід із цієї ситуації? Крім відповідної акції наших організацій письменників і мистців, чи судових протизаходів покривджених авторів і видавництв, я хочу подати конкретні пляни на довшу мету що цю пекучу справу реґулювали б. Є кілька шляхів її розв'язки: 1) Ідеалом було б створити центральне дитяче видавництво. Одначе при сьогоднішньому стані нашого культурно-громадського життя та права джунґлів, яке в видавничій ділянці у нас панує, ця можливість відпадає. 2) Другий вихід, можливий до реалізації — це об'єднання всіх видавців в одній професійній організації для спільного порозуміння й спільної дії у видавничих справах. Першим кроком до цього було б створення рецензійної комісії, яка перед виданням твору давала б йому свою оцінку й апробату. Тоді була б запорука, що на ринок дістануться тільки вартісні видання. 3) Третій, вже найскромніший вихід: щоб кожний видавець мав бодай стільки самокритицизму, що коли сам не має відповідних кваліфікацій, мав коло себе компетентну в справах виховних і літературно-мистецьких людину. Об'єднання українських мистців і письменників та публічна опінія повинні домагатися такої розв'язки цієї пекучої проблеми.

Незвичайно важливим чинником дитячої книжки є ілюстрація. Для дітей найменшого віку ілюстрація навіть важливіша від тексту, для дітей старших чи для молоді вона є важливим доповненням тексту, поясненням до нього. Дитячі ілюстратори так, як дитячі письменники, мусять мати відчуття душі дитини і дати ілюстрацію, яку дитина зрозуміла б і сприйняла б. Через те не кожний мистець-маляр, навіть високих кваліфікацій, може ілюструвати для дітей.

Тому, що в нас не розгорнулася така широка видавнича діяльність, що могла б створити окрему професію ілюстраторів дитячих видань, ми не маємо мистців, що присвятили б себе виключно ілюстраціям для дітей. Все таки ціла низка мистців-графіків і малярів працюють у тій ділянці й дали ряд вартісних оформлень дитячої книги, чи періодиків. Працюють у тій ділянці такі мистці: П. Андрусів, В. Баляс, М. Бутович, Я. Гніздовський, С. Гординський, Л. Гуцалюк, М. Дмитренко, Е. Козак, М. Левицький, М. Михалевич, Б. Стебельський, О. Судомора, В. Цимбал, П. Холодний. Деякі з-поміж них, як П. Холодний, Е. Козак, М. Левицький, П. Андрусів, стали улюбленими дітьми ілюстраторами.

Наша ілюстрація для дітей — це здебільшого чорна ілюстрація. Кольорова, з уваги на високі кошти, подибується рідше. З цієї причини бракує у нас видань, в яких ілюстрація грала б основну ролю, а слово тільки допоміжну.

Письменницькому й видавничому рухові пособляють професійні організації. Такою організацією є в нас Об'єднання Працівників Дитячої Літератури, покликане до життя в Німеччині заходами Богдана Гошовського. Тут діяльність ОПДЛ слабша, зокрема вона притихла після смерти останнього голови бл. п. Юрія Тищенка-Сірого. Одначе воно все таки продовжує свою працю силами декількох активних членів. Зокрема, безперервно триває видавнича діяльність канадійського відділу ОПДЛ у формі Бібліотеки Юного Читача „Євшан-Зілля". Розпорошеність членів, брак матеріяльних засобів, пасивність багатьох працівників дитячої літератури, врешті заморожування ділових книг ОПДЛ в архіві УВАН, яка після смерти бл. п. Тищенка стала правним спадкоємцем його майна й досі, мимо урґенсів, не спромоглася повернути ОПДЛ його власности, — гальмує його правильну роботу. Одначе, не зважаючи на хвилевий імпас, сама концепція ОПДЛ дуже корисна для справ дитячої літератури, бо воно гуртує довкола себе всіх людей, які стоять у якомунебудь відношенні до цієї справи — авторів, письменників і ілюстраторів, видавців, виховників, критиків, літературознавців, музик. Видавнича робота й збереження основної організаційної схеми мають своє значення навіть при частинному застої в ОПДЛ. Одного дня загальна апатія буде проламана і повна діяльність ОПДЛ відживе, бо цього вимагає добро української дитини.

Існуючі дитячі журнали в Америці, як католицький „Мій Приятель", пластовий „Готуйсь", дитяча сторінка „Нашим Малятам" в „Нашому Житті" та дитячі сторінки в інших періодиках, врешті новопосталий з ініціятиви „Свободи" дитячий журнал „Веселка" не тільки є органічним продовженням дитячих журналів, що виходили на батьківщині, таких, як львівська „Ластівка" (1871), „Дзвінок" (Львів 1890), „Молода Україна" Олени Пчілки (Київ 1908), „Волошки" Антоновичів (Київ 1917-19), „Світ Дитини" М. Таранька, „Дзвіночок" І. Тиктора, „Малі Друзі" Б. Гошовського (Львів - Краків - Львів-Мюнхен), „Наш Приятель", католицький журнал, „Дитина" І. Коровицького (Варшава), „Наша Заградка" (Руський Керестур), „Нашим Дітям" (Модржани), але мали свого попередника й на американському терені — журнал „Цвітка", видаваний Українським Народним Союзом в 1914-1917 рр. під редакцією педагога М. Андрейка. Цей журнал, що поставив собі метою національне й моральне виховання української дитини в Америці на первинах української культури, після чотирьох років героїчних змагань за своє існування перестав врешті виходити через брак читачів і байдужість громадянства.

Канадійський „Мій Приятель" під редакцією о. С. Їжика, не зважаючи на запевнену матеріяльну базу й кілька років безперебійної появи, не може двигнутися на відповідний виховний і літературно-мистецький рівень. Причина цього лежить не в його, як дехто каже, католицькому характері, бо врешті-решт кожна віровизнанева група має право видавати свій журнал, але в тому, що цей журнал має поважні недостачі виховного, літературно-мистецького і редакційного порядку. Його керівник, що відзначається організаційними здібностями та меткістю й енерґією, не може того зрозуміти, що колеґіяльне редаґування вийшло б журналові тільки на користь.

Дуже симпатична є дитяча сторінка при жіночому журналі „Наше Життя", редаґована нашим відомим педагогом Марією Юркевич, одначе через мале місце ця сторінка не може розгорнутися.

Не менш симпатичне періодичне видання — це пластовий журналик для юнацтва „Готуйсь" під редакцією Лесі Храпливої, яка старається, поруч чисто пластового матеріялу, давати також літературно-мистецький позапластовий. Скромними матеріяльними засобами Л. Храплива змогла добитися найкращих успіхів.

Найновіший журнал „Веселка", в редакції якої згуртувалися члени ОПДЛ, поставив собі метою стати журналом для всіх українських дітей без уваги на їх віровизнання, чи територіяльне походження, тобто є загальнонаціональним журналом. Редакція поставила собі також метою давати вартісний виховний і літературно-мистецький матеріял по лінії так письменницькій, як і ілюстраційній. Слабою його сторінкою є лихий папір і незадовільне технічне оформлення.

МОЖЛИВІ ПОЛЕГШІ В НОВОМУ ПЕРЕСЕЛЕНЧОМУ ЗАКОНІ

(З нарад у Державному Департаменті).

У вівторок, 11 січня 1955 року відбулись чергові наради Добровольчих Допомогових Організацій у Державному Департаменті у Вашингтоні. В цих нарадах брали участь представник Уряду Праці, представник Державного Департаменту, як теж адміністратор нового закону РРА 1953. Від ЗУАДКомітету в нарадах брав участь екзекутивний директор д-р В. Ґалан.

В цих нарадах порушено такі справи:

1) Справа Вальківця.

Справа Вальківця (відносно неточностей у документації) опинилась перед Апеляційним Трибуналом і вона буде вирішена вже у найближчих днях. Екзекутива ЗУАДКомітету вияснює, що ЗУАДКомітет весь час слідкує за цією справою і має на увазі теж і справи всіх інших аплікантів, які зголосились до ЗУАДК. Покищо можна лише успокоїти всіх зацікавлених, що нема ніякої причини до тривоги, чи занепокоєння. Екзекутива ЗУАДКомітету подасть усім зацікавленим вказівки, як поступити для остаточного виправлення неточностей згідно з американським законодавством.

2) Візи за новим законом.

Адміністратор нового закону РРА — 1953 подав до відома, що переселенча акція піде тепер далеко справніше. До половини біжучого року, значить до кінця червня 1955 року буде видано 7,000 віз для переселенців у Німеччині і 5,000 віз для переселенців в Австрії.

ЗУАДК переслав до 1 січня 1955 року 687 виготовлених ашурансів із усіми потрібними прилогами для урядового затвердження. Ці ашуранси покривають переселення 1513 осіб. Щоб використати всі можливості переселення українських еміґрантів, потребує ЗУАДК ще около 1,000 ашурансів. Ці ашуранси повинна виготовити українська громада впродовж наступних трьох місяців, щоб можна було їх в час переслати для оформлення. Теж і неґромадяни можуть бути помічні у переселенчій акції. Хто із нових поселенців може піднайти працю для новоприбуваючого, хай зголосить це до канцелярії ЗУАДК. ЗУАД Комітет самий вже виготовить потрібні ашуранси. Зголошуватись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE INC.
P. O. Box 1661, Phila 5, Pa. USA

3) Чого потрібно, щоб стати громадяном ЗДА?

Представник Уряду Іміґрації й Натуралізації подав на нараді, що велике число аплікантів не відповідає вимогам, які стосуються при натуралізації, а головно з уваги на брак знання англійської мови. Цей представник заявив, що Уряд Іміґрації й Натуралізації буде відкидати тих аплікантів, які не перейдуть іспиту. ЗУАДК пригадує, що виданням ЗУАДКомітету вийшла потрібна для натуралізації книжка під назвою „Підручник громадянства". Цей підручник повинен мати кожний новоприбулий. Подані там відомості вповні вистачальні для того, щоб пройти натуралізаційний іспит. Якщо б були зголошення, тоді Управа ЗУАДКомітету подбає, щоб перевести спеціяльний курс для підготови до натуралізації. У справах натуралізації, як і закупна підручника (ціна 50 центів) проситься звертатись до головної канцелярії у Филаделфії на вище подану адресу, чи теж до Відділів ЗУАД Комітету.

4) Зміни у новому іміґраційному законі.

Конґресмен Волтер вніс у новому Конґресі деякі поправки до нового закону. (Число внеску 1631). Якщо ці поправки будуть ухвалені, то будуть полегші у виготовленні ашурансів. А покищо важні дотеперішні вимоги, і відносно американ. спонзора, і відносно затвердженого урядом праці запотребування на працю.

5) Коляда.

Управа ЗУАДКомітету вже тепер складає щиру подяку тим жертводавцям, які переслали свої пожертви на коляду, що вповні призначена на допомогові і переселенчі цілі. ЗУАДКомітет дякує теж усім тим організаціям і особам, які перевели і ведуть збірку Коляди на листи ЗУАДКомітету. Дякуючи за жертвенність і співпрацю, Управа ЗУАДКомітету просить українську громаду в новому році:

а) допомогти ЗУАДК дістати потрібне число ашурансів на переселення українських родин з Европи.

б) допомогти ЗУАДК дістати звороти грошей від усіх довжників за кошти переїзду до ЗДА.

в) збільшити членство у ЗДА (членська вкладка для організації $10 річно, а для члена спомагаючого $5 річно).

г) допомогти в переведенні збірки КОЛЯДИ та й подбати про точний і скорий обрахунок, пересилаючи зібрані фонди і листи до канцелярії ЗУАДКомітету. Всі жертводавці і суми пожертв будуть проголошені у пресі.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет у Филаделфії

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Шкільний День.

Перша загальна школа українознавства у Филаделфії, приміщена в українському клюбі (847 Нард Франклін вул.), була зорганізована 1950 р. Тепер там навчається коло 130 учнів, що відвідують школу один раз на тиждень і слухають три-чотири години українознавства (українська мова й література та історія України). Керує цією школою відомий педагог проф. Р. Іщук.

Протигом останніх трьох років багато українських родин переселилося в північну дільницю міста. Отже виникла потреба організації другої школи, приміщеної саме в цій дільниці.

У вересні 1954 р. спільними силами Батьківського Комітету та місцевої філії ОДУМ-у було створено другу загальну школу українознавства у Филаделфії (2225 Норд Машер вул.). В цій школі вже навчається 67 дітей. Треба зазначити той факт, що ці діти досі не ходили до жадної української школи в Америці, отже були виявлені й притягнені до українського навчання лиш в 1954 р. Щоб спопуляризувати українську школу й притягнути решту дітей, які ще взагалі ні разу не були в українській школі (таких зареєстровано в північній Филаделфії щонайменше 50), Батьківський Комітет, разом з учителями, влаштував 2-го січня Шкільний День, що пройшов справді з великим успіхом.

Запрошений із Ню Йорку проф. І. Гончаренко прочитав доповідь „Психічний розвиток дитини", в якій (доповіді) детально розглянув фізичне й духове формування дитини. Доповідь була на високому педагогічному рівні й зробила помітне враження на присутніх батьків, що виповнили залю. Після того директор другої школи українознавства п. Я. Славутич, зробив інформацію про стан школи. Він подякував усім тим, що причинилися до організації нової школи, зокрема голові Батьківського Комітету п. І. Лисянському та інж. П. Гурському, які не жаліли власної енерґії й часу для виявлення дітей і притягнення їх до школи. Я. Славутич поінформував, що друга школа українознавства має чотири кляси, в т. ч. одну гімназійну. Навчання відбувається щосуботи. Молодші кляси мають чотири години навчання. Гімназійна кляса — три години. В кожній клясі є по 1 год. релігії, яку провадить о. С. Шадинський, що приділяє багато уваги школі українознавства. Вчителюють М. Юркевич, Н. Васюк і Я. Славутич. Плянується збільшити кількість кляс, якщо надійдуть ті учні, які ще не відвідують школу.

Друга частина Шкільного Дня була присвячена концертовій програмі. Учні Музичного Інституту у Филаделфії, Г. Саґатій і Е. Кульчицька (кляса Ю. Оранського), гостинно виконали кілька колядок і веснянок на фортепіяні. Потім учні другої школи українознавства, сестри Ніна й Наталія Васюки, виконали дві композиції Баха, а учень С. Бузань — композицію Шумана. Серед деклематорів треба відзначити учнів Лесю Ганіну, Н. Дерев'янко, та Г. Євсевську. Учениця гімназійної кляси Ріта Никиш гарно продеклямувала різдвяний вірш Богдана Лепкого.

В кінці програми виступив хор церкви Св. Покрови, що під керівництвом диригента п. Дідуха дуже добре виконав кілька колядок та релігійних пісень.

Шкільний День, що почався о 4 год., закінчився пізно ввечері національним гимном. Він цілком себе виправдав. Крім популяризації школи українознавства, Шкільний День приніс також мадеріяльну користь — чистий дохід у сумі 50 дол.

Я. С.

Геффорд, Канада

Річні Збори Відділу УНС.

Річні збори відділу УНС ім. С. Петлюри в Геффорд, Канада, відбулися в УНДомі в неділю, 19-го грудня, 1954 р. о годині 2:30 пополудні.

Збори відкрив голова Відділу О. Сокіл, пригадуючи історію УНС та його осяги. Відтак прочитано звіти рекордові та фінансові. П. Т. Войтович, член контрольної комісії, ствердив, що фінансові книги Відділу є в порядку, після чого внесено абсолюторію уступаючому урядові.

Секретар Відділу п. Мирослав Голота дав короткий перебіг праці Відділу. Хоча наш відділ є наймолодший, та знаходиться в маленькім містечку на фармах Канади, то все таки число членів нашого відділу на протязі одного року дійшло до тридцять. Наш Відділ має своїх представників в місцевому Відділі Комітету Українців Канади. П. Голота радив членам Відділу відбути якусь імпрезу, прихід з якої пішов би на місцеві фонди Відділу. По його звіті вив'язалась ширша дискусія. За інформаціями про УНС питали члени і гості. По дискусії приступлено до вибору нового заряду на слідуючий рік, до якого увійшли: голова — О. Сокіл; заст. голови — д-р Н. Ковальський; секретар — М. Голота; заст. секр. — В. Давидюк; касир — Ів. Герман. Контрольна Комісія: П. Цьопа, Т. Войтович, В. Сенькусь. Відвідувачі хворих: пані О. Сокіл і Вол. Нагорний. Представники до Відділу КУК: д-р Н. Ковальський і М. Голота.

Члени розійшлися домів з приреченням, що будуть старанно працювати, щоби придбати нових членів.

Шікаго, Ілл.

Протестаційне Віче.

Масове вивожування української молоді під кличем „добровільного усвоювання цілинних земель Казахстану і Сибіру" — це нічого іншого, як нова форма народовбивства, але тим разом хитро і схидно продумана московсько-комуністичною клікою Маленкова.

Це ж нічого іншого як висилка мільйонів молоді на повільну, але певну смерть.

Це ж нічого іншого, як плянове і безпощадне нищення українського національного спротиву і української національної субстанції в Україні.

І тому започаткування ряду протестаційних віч з того приводу на терені Америки — це не кивання пальцем в чоботі, як думає собі де-хто.

Це — в першій мірі — зверхній вияв нашого духового контакту зі страждаючою живою ще Україною. Це зверхній вияв нашої необоятности на всі етапи московських смертельних експериментів на нашому живому національному організмі. А в пропаґандивному значенні — це розкривання дійсности перед світом, такою чи іншою формою, і звертання його уваги на українські актуальні справи дня.

В тому аспекті, Філія ДОБРУС в Шікаґо — при співпраці поодиноких громадян, розуміючих конструктивність громадської роботи і при активній підтримці бльоку громадських організацій правопорядку і прихильників УНР — очолювала протестаційне віче в Шікаґо, що відбулося дня 12-го грудня о годині 3-тій в знаній авдиторії школи Шопена.

Хід віча і програма були суттєві і стояли на повній висоті завдань. Глибокий і суттєвий підхід до хвилини дня поодиноких промовців держав публіку в напруженні і в глибокій призадумі.

Все це треба завдячувати голові ДОБРУС-у пані Галині Вюн, що була і мотором і душею цілої імпрези. Її такт, діловість і трактування рівночасно справи серцем здобували повну піддержку і признання кожного.

Центральною особою протестаційного віча проти депортації української молоді на Казахстан та Сибір був милий гість з Канади Семен С. Підгайний, голова СУЖЕВО в Канаді і автор книжки в англійській мові „Острови смерти". Це динамічна постать і повна віри своєї місії.

Він, як майстер слова, перед очима глядача, зумів не лише змалювати образ страждаючої України, але переніс глядача туди, — в Україну і заставив кожнього з затаєним серцем прислухуватись до голосу мільйонів, свіжих ще, українських могил — жертв голоду, заслань і тюрем.

З місцевих промовців виступали проф. Ю. Степовий і пані Г. Вюн — від ДОБРУС-у. Від Білоруського народу та в імені його Національної Ради промовляв редактор Василь Пунтус. Слово від ОДУМ виголосив пан В. Люнз. Від імені Американської молоді українського походження промовляв п. Олександер Бобак, що є рівночасно Президентом Мистецького Клюбу. Від Організації Українських Націоналістів промовляв п. Марко Панасюк. А писемний привіт відчитано від Ліґи Американців Українського Походження. На окрему увагу заслуговують промови п. Бобака Олександра і п. Панасюка Марка, що своїм теплом і глибокоістю розуміння справи вказали на шлях єдности, на якому очікуватиме нас Батьківщина.

Завершенням імпрези були відчитані інж. Ростуном резолюції і прийняття їх аплявзом.

Е. М. Д.

ЧИТАЙ ЩЕ РАЗ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тончену скромність і над усе знання дитячої душі. „Намистечко" у більшості призначене для міських малят, для яких городець („бекярда") чи прохід вулицею дають перші конкретні відомості про довкільний світ поза хатою. Своїми віршиками Ніна Мудрик показує малим міським дітям високо понад неонові світла і хмародери клаптик синього неба, що по ньому кучерявими овечками походжають білі хмаринки, блискучі бруньки на ранньовесняній гілочці, що сміливо випрямилась вгору, вище від залізної огорожі у міському саду, вкладає дитині в кишеню жменьку рябинових ягідок, збирає каштани в парку, що брунатним оком моргають до прохожих. Зимою чи влітку, у соняшні чи дощові дні є багато нагод, щоб дитині великого міста звернути увагу на явища природи, які сьогодні у приспішено-нервовому ритмі життєвих буднів дорослі часто не помічають. Наближення до природи дітей дошкільного віку є завданням віршованої творчости молодої поетки Ніни Мудрик. Її збірку „Намистечко", перший випуск пластової бібліотеки видання М. К. У. П. С. ім. Степана Тисовського під ред. Леонида Бачинського, з його ж передмовою, з радістю вітають міські малята та їх виховники і ждуть дальших прогулянок у чарівний світ природи. Українська дітвора на еміґрації була б дуже вдячна Жіночим Організаціям, коли б вони з нагоди 70-річчя жіночого руху подарували нашим найменшим велику з твердою оокладинкою, на доброму папері, з кольоровими картинками книжку, таку, що її батьки „читатимуть ще і ще раз", хоч її зміст діти вже давно знатимуть напам'ять. Це була б тривка пам'ятка від українського жіноцтва для дітей сьогоднішнього й завтрішнього покоління.

ПОВІДОМЛЕННЯ

В СПРАВІ ЗАКІНЧЕННЯ ДІЛОВОГО РОКУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ

Український Конґресовий Комітет повідомляє усіх Українських Громадян в З'єдинених Державах Америки, що діловий рік 1954-й

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ

кінчається, як звичайно, 31 березня 1955 року.

Конґресовий Комітет звертається до всіх, що ще не вплатили Національного Датку за 1954 рік, поспішитися виконати свій громадський обов'язок.

Виконання цього обов'язку — скромна, але дійсна допомога українській справі.

Український Конґресовий Комітет Америки.

У Бельгії відбувся загальний з'їзд „Обнови"

Дня 27 грудня 1954 р. відбувся в українському Студентському Домі в Лювені VI Загальний З'їзд Федерації ТУСК „Обнова". В З'їзді взяли особисту участь делеґати Товариств з Лювену, Парижу, Мюнхену і надіслали свої мандати Товариства з Филаделфії (ЗДА), Монтреалу (Канада), Інсбруку і Мадриду. З'їзд вислухав звіти уступаючої Управи і уділив абсолюторію її членам із особливим відзначенням праці ґенерального секретаря О. Коцюби та фінансового референта мґр. М. Оглюка. В дискусії прийнято напрямні для устійнення взаємин Федерації із канадійськими Товариствами „Обнова", зорганізованими в Канадійську Федерацію ТУСК „Обнова", та намічено плян праці на найближчий рік. Зокрема ухвалено відбути VII Студ. Дні „Обнова" 1955 року в Англії з нагоди Конґресу „Пакс Романа.

На закінчення учасники вислухали святочну доповідь доц. Вол. Янова, присвячену Срібному Ювілеєві Архипастирських свячень Прев. Архиєпископа Кир Івана Бучка на тему: „Архипастир і громадянин". З'їзд вітає в особі Високодостойного Ювілята свого щирого Опікуна й Добродія.

Нові керівні Органи Федерації вибрано в слідуючому складі: Президент — Г. Ощипко (Лювен), 1-й Віце-Президент — І. Мончак (Монтреал), 2-й Віце-Президент — Б. Ісаїв (Филаделфія), Генеральний Секретар — В. Зазуляк (Лювен), 1-й Член Управи — О. Коцюба (Лювен), 2-й Член Управи — Е. Бродацький (Лювен), Референт Внутрішньої діяльности — М. Лабунька (Мюнхен), Організаційний Референт — М. Коґут (Лювен), Фінансовий Референт — М. Оглюк (Бінґгамптон, ЗДА), Пресовий Референт — Е. Перейма (Бруклин, ЗДА), Референт Суспільної Опіки — Н. Пасіка (Филаделфія), Референт Зовнішніх Зв'язків — В. Маркусь (Париж). — Контрольна Комісія: Голова — О. Кушпета, Члени — Ю. Левицький і Товариський Суд: Голова — К. Митрович, Члени — М. Регуш і Е. Гановський.

Юрій Козак на мистецькій виставі в Дітройті

При кінці грудня 1954 року відбулася в Robinson Furniture Company виставка праць учителів Art School of the Society of Arts and Crafts в Дітройті. Між такими знаними мистцями-учителями тої школи як S. Sarkisian, G. Palazzola, W. and P. Midener's, J. A. Foster, R. Kozlew і інші, виставляв і українець, син знаного українського мистця ЕКО, Юрій Козак. Юрій Козак, що кінчає згадану школу, дістав місце інструктора рисунків на перших роках згаданої школи. Він брав участь в Michigan Artists Exhibition 1953, Artists Market 1953 в Дітройті, і був заступлений олією і графікою на українській мистецькій виставці в Торонті 1954 року.

ЗДА приготовляються до війни в кожному можливому кліматі

Нейтік, Масс. — Американський вояк матиме харчі, одежу і дах над головою, якщо б війна почалася в будьякій частині світу і в кожному можливому кліматі. Над цим працює окрема лябораторія в Нейтіку, Масс., яка робить досліди про 70 ступенях нижче зера і при 165% вище зера. В цій лябораторії можуть витворювати штучні вітри з швидкістю 40 миль на годину, соняшне проміювання, вологість, дощ і т. п. Командантом цієї лябораторії є ґенерал бриґади Чарлз Дж. Коловей, який заявив, що його досвідна лябораторія може існувати й працювати тільки тому, що з нею співпрацюють промислові кола країни, визначні наукові й педагогічні інституції та державні установи. В цій лябораторії має працювати тисяча осіб. На цей Досвідний Центер видано досі 11 мільйонів долярів.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку пошукує кольпортерів видань красного письменства по скупченнях української еміґрації в ЗДА й Канаді. Висока провізія!

За інформаціями звертатися до:

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY
302-304 West 13th Street
New York 14, N. Y.

МИСТЕЦТВО І САНДАЛІ

(Замість фейлетона).

Мистецтво — річ культури, скаже, очевидно, кожний з нас. А вже про культуру й мови немає, бо без неї спокійно і померти не дадуть. Але на запитання чи можна зарахувати всякий спорт до мистецтва — дайте відповідь самі. Та не буду з вами за це сперечатися, а краще розповім вам по порядку, скільки збитків заподіяв мені спорт.

Отже, одного веселого вихідного дня, тобто в суботу пообіді, п. Вишкварка запрошує мене до себе на вечірню телевізію дивитися, мовляв, надаватимуться гарні передачі, включно з мистецькими. На таке запрошення я відразу погодився, бо по-правді признатися, не мав ще тоді свого телевізора. Отож відсапавшись трохи від фабричних „пісворків", помився, переодягнувся, вслав нові устілки в сандалі і пішов на визначену годину до сусіда. Постукав у двері, зайшов, привітався і сів на вказане мені господарем місце. В сусідньому мешканні вже всі присутні поготів сиділи біля телевізора. В кухні забавлялися діти: дев'ятирічна донька Оленка з своїм трохи меншим за неї братом Остапом посідали на держаки з мітел як на „коні" і бешкетували так, як тільки їм подобалося, а батьки дивилися на цей спектакль своїх дітей з найвищими прикметами насолоди. Пан Вишкварка, навіть, говорив, що оце тільки й їхнього, що побігають та побешкетують...

Далі Остапко вже так не бавився, а якось невдало ставши дуба, тобто головою вниз, — вихилясом перевернувся і вдарив ногами по миці з гарячою водою, що стояла на газовій печі. Миска перевернулась і вилита вода потрапила на голову найменшій дочці Христі, що в той час „паслася" на підлозі. Зчинився страшенний галас в хаті, бо верещали діти й батьки разом, аленазабаром настав спокій і тільки час від часу, порушуючи тишу, мала Христя, що зайняла примірливе становище у матері на руках, яка перед тим одна противилась таким спектаклям, щось вказувала своїм пальцем на обпечену голову.

Після цього випадку ми з господарем посідали на диван, а господиня сіла просто біля телевізора в ролі механіка. Спочатку спікер промовив глядачам вступне слово, а згодом вже вийшли два ґлядіятори на арену культурної боротьби, поглядаючи з-під лоба один на одного. Один з них — лисий, широкоплечий дуже кремезний дядько, а той другий — патлатий брюнет з бакенбардами та товстими ногами, що нагадував собою, без сумніву, постать мистця. Пролунав дзвінок і почалася талановита і вперта праця спортовців.

Спочатку, знаєте, побивав рекорди той лисий напасник — брав свого опонента по культурі за патли і кидав його на підлогу, на боки, закладав кулак між ребра та тер нігтями по противникових бакенбардах. Це була справжня екзекуція. Глядачі дивилися на це досягнення людства з захопленням і обуренням, дивився і мій сусід на цю культуру з присмаком. Але ситуація раптом змінилася так, що той брюнет запускав свої нігті у тіло противника як кіт в мишу і що найгіршого — бив в живіт кулаком так, що в того аж спина згиналася. Врешті лисий таки витримав і переміг патлатого.

Після цього спікер заповів перерву і ми з сусідом пили пиво та дискутували над культурним спортом. Ось незабаром і наступна дія розпочалася. В другому акті ініціятиву відразу перебрав лисий борець і так юшив того другого по висках кулаками та високо підіймаючи його на руках догори, кидав додолу з такою силою, що аж підлога вгиналася.

Та раптом зчинилось у хаті в нас щось несамовите: мій сусід сильно побілів і кресав зубами наче хворий малярією, вживаючи при тому всяких сильних слів. Бачу, що спорт бере своє, та й кажу, що це з тобою, куме, (бо доводився він мені ще й кумом) сталося?

— Він немов з розуму зійшов — додала його дружина Пріська.

— Що?!... Ти сама!... Як він смів?!... Це ж мисте-ццц-тво! — залепетав п. Вишкварка. А хіба, кажу, ти куме, це костоламство до мистецтва зараховуєш? До моєї заввваги приєдналась і сусідова дружина.

— Ех ти ж, — процідив п. Вишкварка, — я давно вже зауважив, що ти чигаєш на мою жінку. Я це знаю, — додав він, — але знай і ти також, що я з тебе зараз нароблю кострищі... І в цю ж мить схопив мене за груди своєю жилавою рукою. Я відступив крок назад і відчув, що моя спина була цілком оголена, ще відступив крок і вже вся моя сорочка синього кольору вартости 6-ти долярів була в нього в руках, а мої зовсім новісінькі сандалі, що стояли біля мене, просто у вікно викинув, з якими я ще тієї ж ночі навіки розлучився. Я спробував огризатися, але бачу, що кум тримає вже в лівій руці товстий, товстий дрючок, а тому мені нічого більше не залишалося, як втікати босому і напівголому від таких мистців, як мій бувший кум Вишкварка.

Гавр.

ВИЯСНЕННЯ

29 грудня ц. р. в „Свободі" з'явилося „Повідомлення УКК" такого змісту: „Розглянувши на своєму засіданні в дні 10-го грудня 1954 року справу самовільного використання протекторату Українського Конґресового Комітету Америки для „Великого Віча Протесту", влаштованого в Ню Йорку в дні 5 грудня 1954 року „Демократичним Об'єднанням бувш. Репресованих Українців з-під Совєтів в США", Екзекутива Українського Конґресового Комітету заявляє, що не входячи в суть справи протесту, яка є позитивна Український Конґресовий Комітет протекторату на згадане віче не уділяв, і ця справа не була в минулому предметом обміркування на засіданні Екзекутиви Українського Конґресового Комітету".

Оскільки це повідомлення УККА з'явилося в пресі, я змушений цією ж дорогою, як голова Головної Управи ДОБРУС-у в ЗДА, дати відповідне вияснення, щоб наше громадянство знало суть справи.

Віче протесту проти депортації української молоді в Казахстан та Сибір, організоване Філією ДОБРУС-у Ню Йорку, успішно було переведене 5-го грудня ц. р. не під протекторатом, а без протекторату УККА. Як голова згаданого віча, я жадним словом не заявив, що це віче було організоване під протекторатом УККА. В усіх пресових повідомленнях про це віче було подано лише про ДОБРУС.

Факт є, що в оголошенні нюйоркської Філії ДОБРУС-у в „Українському Прометеї" і летючках було зазначено про протекторат УККА. Кожному відомо, що до друку подібного характеру оголошення подаються заздалегідь. Представники ДОБРУС-у, за кілька днів до віча, були в УККА і просили про т. зв. протекторат — тобто спільну участь. На це вони одержали відповідь, що на вирішення такої справи потрібна згода Екзекутиви УККА.

Ясно, очікувати на таку згоду не дозволяв час і ДОБРУС вирішив таке важне політичне віче переводити лише своїми заходами. Тоді, в оголошенні, вміщеному в „Свободі" вже не стояло про „протекторат УККА".

Петро Павлович,
голова Управи ДОБРУС-у в ЗДА.

○ Президент Панами Джозе Рамон Ґвізадо заявив через радіо, що Республіка Панама 25 січня підпише з ЗДА договір про користування Панамським каналом.

У ДОВГІ ЗИМОВІ ВЕЧОРІ

ДАСТЬ ВАМ БАГАТО КОРИСНОЇ РОЗВАГИ І ВІДПОЧИНКУ ВЕЛИКИЙ, ІЛЮСТРОВАНИЙ

КАЛЕНДАР „СВОБОДИ"

на 1955-ий РІК

У Календарі, крім потрібних і необхідних для Вас календарних інформацій, знайдете найбільш інтересні статті і спомини та майже три десятки коротких, вибраних оповідань, новель, фейлетонів, віршів, гуморесок та дотепів.

➧ УСЕ — ТІЛЬКИ ЗА ОДИН ДОЛЯР! ➧

Календар можна набути у секретарів відділів УНС, або безпосередньо в Адміністрації „Свободи". Замовлення, разом з грошевою належитістю, посилайте на адресу:

"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНСЬКЕ ДОПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО „ДНІСТЕР",

ВІДДІЛ 361 УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в НЮ ЙОРКУ

:——::——: уряджує :——::——:

В СУБОТУ, 22-го СІЧНЯ 1955 Р.

о годині 8:30 вечора

У ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

140-142 — 2nd AVENUE, NEW YORK, N. Y.

ВЕЛИКИЙ ЗИМОВИЙ БАЛЬ

на який має честь запросити ВШановне Громадянство Вел. Ню Йорку.

До танців приграватиме першорядна оркестра В. ОСЕРЕДЧУКА з приспівами Р. ЛЕВИЦЬКОГО.

Добрий буфет у заряді Вп. Пань. Стрій довільний. Вступ $1.50.

Комітет Об'єднаних Американсько Українських Організацій м. Ню Йорку — філія УККА

—— уряджує ——

В НЕДІЛЮ, 23. СІЧНЯ 1955 Р.

О ГОД. 7-мій ВЕЧОРОМ,

В ЗАЛІ ВАШІНҐТОН ІРВІНҐ ГАЙСКУЛ

при 17-ій ВУЛ. І ВАШІНҐТОН ІРВІНҐ ПЛЕЙС.

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

присвячений 37-им РОКОВИНАМ УКРАЇНСЬКОЇ САМОСТІЙНОСТИ та 36-им РОКОВИНАМ СОБОРНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

В ПРОГРАМІ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ:

п. ВАСИЛЬ МУДРИЙ, член Політичної Ради УКК — промова.
п-і ВІРА ЛЕВИЦЬКА, відома артистка львівського драматич. театру — деклямація.
п. ЛЕВ РЕЙНАРОВИЧ, баритон львівської опери — сольоспів.
ХОР „ДУМКА" під дир. п. О. МИКИТЮКА та інші.

Четвертим Універсалом з дня 22-го січня 1918 р., Українська Центральна Рада проголосила, що Україна стає самостійною від нікого незалежною Державою.

Рік пізніше 22-го січня 1919 р., урочисто проголошено Злуку Всіх Українських Земель в одну Соборну Українську Державу!!!

Проситься Усіх Громадян м. Ню Йорку та околиці взяти чисельну участь в так дорогому святі кожному українцеві.

Управа.

● ПРАЦЯ ●
HELP WANTED—FEMALE

MOTHER'S HELPER
To assist Mother with little girls. English-speaking. Own Room and Bath.
171 Norwood Dr., Deal, N. J. or call KE 11099 1-1119

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвідчені в шитті спортових сорочок і блюзок. Стала праця, добра платня. Присмні умовини праці. Голоситись:
CHATHAM PANTS CO.
134 Noll St. (1 flight up), B'klyn
Phone VA 1-7056

КЕЛЬНЕРКИ
Повний або частинний час, стала праця. Платня і добрі „типси". Присмні умовини праці.
Голоситись:
33-11 Broadway, Astoria.
Phone RA. 6-9729

ОПЕРЕЙТОРКИ
З досвідом у шитті жіночого одягу. "Section" праця. Добра платня, стала праця. Присмні умовини. Голоситись:
L. & I. SPORTSWEAR
32-02 Queens Blvd. EX 2-0323
Long Island City

РЕЄСТРОВАНІ ПІКЛУВАЛЬНИЦІ
$240 на місяць
ПРАКТИКУЮЧІ
$205 на місяць
Години 3—11
Малий Шпиталь.
Dumont 4-0014 — N. J.

ПІКЛУВАЛЬНИЦІ
практикуючі з дозволом.
8 годин, денна або нічна праця.
$200 місячно
Телеф.:
Valley Stream 5-0462

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED—MALE ●

Першоклясні
"PUNCH and DIE MAKERS"
Небувала нагода тільки для досвідчених.
LUNQUIST TOOL CO.
57 Jackson St., Worcester, Mass.

ГАРБАР — LEATHER MAN
Потрібний до праці в горішньому стейті Ню Йорку. Мусить мати знання і досвід в робленні ремінців на шию псів. Пишіть або телеф. M. Gerzanich, — 103 Luther Ave., Hopelawn, N. J. —
Tel. Hillcrest 2-4473 (N.J.)

ТОКАР
Повний час. Стала праця при мідяних і срібних церковних речах.
Телеф. UL 8-3600

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ „В СВОБОДІ"

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим передплатникам що змінюють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10 ЦЕНТІВ за виготовлення нової адресової кліші, а члени УНС ще й число свого Відділу.

Адміністрація „Свободи".

МУЖЧИНИ, ЖІНКИ

Якщо ви не вдоволені тим що не можете втішатися вигодами, які вам дає ПРИРОДА тому, що вам їх замало або не до вподоби, з недостачі належних вітамінів в щоденній дієті то прочитайте оце.

Вас повинні спеціяльно цікавити вістки від тих, що мали найбільші добродійства з уживанням формули, знаної як TRI-X. Це та формула, якої щоденна доза дає більше ніж мінімальне запотребування для дорослих деяких загально признаних вітамінів.

Якщо ви відчуваєте, що ви теж можете скористати з такого складника, то ви будете раді довідатися, що ви можете дістати потрібну кількість, коли вишлете оцей вирізок до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 3 Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам негайно пачку вартости $3.50 відворотною поштою. Не потребуєте посилати грошей з замовленням. Заплатите поштареві при доставі.

Ім'я ______
Адреса ______
Місцевість ______ Стейт ______

Викурення однієї пачки цигарок скорочує життя на 6 годин

Берклі, Каліфорнія. — Професор Каліфорнійського університету д-р Гардін Б. Джовнес заявив на зборах Американського Товариства для поступу наук, що кожний курець, який викурить одну 20-цигаркову пачку, скорочує собі життя на шість годин. Якщо курець викурює одну двацятицигаркову пачку кожного дня, твердить д-р Джовнес, то він ризикує вкоротити собі життя на дев'ять років. Цей лікар твердить, що він свої заключення основує на вивченні статистики смертности. Куренння шкідливо впливає не тільки на легені, але і на серце, також воно викликує склерозу та інші недуги злої переміни матерії. Курці на дев'ять років швидше вмирають від некурців, як про це говорить статистика смертности. Голова Комітету для досліду впливу куренння на здоров'я людини Т. Гартнетт заперечує це твердження д-ра Джовнеса, бо, мовляв, в 1954 році була найнижча смертність у ЗДА, хоч люди ще не залишили курити. Цей комітет зорганізували власники цигаркових фабрик.

Продукція цигарок зменшилася на три відсотки

Вашингтон. — Внаслідок *поголосок про те, що* куренння спричиняє недугу пістряка легенів та недуги серця, продукція цигарок в 1954 році впала на три відсотки. В 1954 році випродукувано цигарок 405 більйонів штук, а в 1953 році — 423 більйони. Крім цього, на зменшення числа курців впливає й те, що звичайно старші віком курці позбуваються звички куренння. Одночасно повідом*ляють, що збільшилося* число випродукованих цигарок із фільтром, так званої „королівської довжини". Також зменшилася домашня продукція цигар в порівнянні з минулим 1953 роком. Зате в п'ять разів збільшився імпорт цигар із Порто Ріка. Число привезених цигар із Філіппін і Куби залишилося те саме, що минулого року.

Морс залишиться незалежним

Вашингтон. — Недавно появилася вістка, що незалежний сенатор Вейн Морс під час цієї сесії Конґресу пристане до Демократичної партії (до 1952 року Морс був членом Республіканської партії). Але сен. Морс заявив, що він і надалі виступатиме як незалежний. Виборці не люблять тих політиків, які змінюють свої погляди й партійну приналежність. Політичні кола спекулюють тим, як буде сенатор Морс кандидувати під час виборів в 1956 році — чи піде разом з демократами, чи знову виступатиме як незалежний. Морс головуватиме в цій сесії з демократами, які внаслідок цього матимуть на один голос більше, але провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Джансон не виявив захоплення з цієї причини.

ЗДА продають десять мільйонів фунтів масла

Вашингтон. — Уряд ЗДА повідомляє, що має на продаж 10 мільйонів фунтів масла по ціні нижчій від тієї, за яку секретар рільництва Бенсон пропонував продавати його минулого року. Департамент рільництва хоче конче позбутися масла, яке накопичилося на складах внаслідок урядової підтримки цін на рільничі продукти. Деякі держави, які продають масло на світових ринках (Данія, Голляндія і Нова Зеляндія), побоюються, що американське масло зробить їм конкуренцію. ЗДА хочуть продавати масло закордон по 41 центові за фунт, тобто по ціні світових ринків. Але інші держави продають по цій ціні масло з доставою на місце, а ЗДА з доставою тільки до американських портів. Тому американські експортери змогли продати досі тільки 400,000 фунтів масла. Тепер проєктують продавати його навіть до країн поза залізною заслоною. При цій трансакції експерти вважають, щоб не порушити міжнародних цін і не пошкодити економіці тих країн, які продукують масло.

Методисти проти загального обов'язкового вишколу

Сінсіннаті, Огайо. — Управління Світового Миру Методистської Церкви, яке репрезентує 9 мільйонів вірних в цій країні, заявило, що воно противиться будь-якому загальному обов'язковому військовому вишколові. Воно закликає противитися „кожній системі, як би вона не називалася, яка хоче наложити на американський нарід обов'язок постійного загального військового вишколу". Управління протестує проти пропозиції, яку для збільшення військових резерв має внести до Конґресу секретар оборони Чарлз Е. Вилсон. Методисти заявляють, що вони не противляться покликуванню до військової служби під час війни або в разі воєнної небезпеки, але є проти того, щоб вводити на довший час загальний обов'язковий військовий вишкіл, який скасував би добровільне зголошування до військової служби.

ЧУДОВИЙ СПОСІБ ЗМІНИ СИВОГО ВОЛОССЯ НА ТЕМНЕ

Скора зміна без фарбування і без труду.

Якщо Ви хочете, щоб Ваше, тепер сиве волосся, набрало знову природного давнього вигляду і краски, застосуйте зараз цей чудовий препарат, що під його впливом наче магічним способом, сиве волосся повертає до природної темної краски. Розчин цей є легкий до застосування, його вживається тільки одну мінуту денно вдома. Таке щоденне застосування триває тільки доти, доки Ви не дістанете такої краски волосся, яку Ви собі бажаєте. Колір міняється так поступово, що Ви самі не повірите як побачите.

Отже якщо ви не хочете сивого волосся, а хто його хоче, спробуйте цей подиву гідний середник. Дешево — якщо Ви пішлете цей вирізок до TRYSAN CO., Dept. 21, Peekskill, N. Y., а вони пішлють Вам 2 фляшки тільки за $4.40 (включаючи федер. податок) плюс кошти пересилки COD. Подайте точно Ваше ім'я і адресу, друком на коверті і будьте певні, що пересилку одержите зараз.

Збільшення мита на швайцарські годинники

Вашингтон. — Митне Бюро і Уряд Оборонної Мобілізації заявляють, що уряд приготовляє нові бар'єри для імпорту закордонних годинників. Збільшення мита на годинники відноситься головним чином до швайцарських годинників. В липні минулого року президент Айзенгавер підвищив на 50 відсотків мито від тих швайцарських годинників, які мають по 17 каменів. Тепер уряд має застосувати вищу категорію мита для годинників, які досі були в нижчій групі. Представник Уряду Оборонної Мобілізації заявив про потребу підтримувати крайову годинникарську продукцію, щоб на випадок війни мати достатню кількість фахових робітників, які могли б працювати при виробі точних інструментів. Щоб затримати достатнє число фахівців у годинникарській продукції в ЗДА, треба кожного року продукувати принаймні два мільйони годинників. Але минулого року випродуковано тільки 1,750,000, а довіз годинників із Швайцарії в попередньому році значно збільшився.

СІЯМ ПОЗБУДЕТЬСЯ 50,000 КОМУНІСТІВ

Бангкок. — Під час громадянської війни у В'єтнамі втекло до сусіднього Сіяму коло 50,000 в'єтнамців, здебільша комуністів та їх симпатиків. Сіямський уряд хотів їх позбутися, як тільки настало перемир'я в В'єтнамі, бо вбачав у них небезпечну п'яту колону. Трудність з виселенням цих людей полягала в тому, що Сіям не вдержує дипломатичних взаємин з комуністичним Північним В'єтнамом, а уряд Південного В'єтнаму відмовився прийняти втікачів до себе, побоюючись, що вони не тільки ускладнять проблему розміщення втікачів із північної частини, але й стануть загрозою для безпеки країни. Тепер вирішено перевести їх до комуністичної частини В'єтнаму. Переселенську операцію перебмуть французи після того, як полагоджена буде справа покриття коштів цього масового переселення.

● **На домагання президента** Айзенгавера, віце-президент Ричард М. Ніксон із своєю дружиною на початку цього року відбуде подорож до держав Центральної Америки — як особистий представник президента та посол „доброї волі" від ЗДА. Минулої зими Ніксон відбув подібну подорож до країн Східньої і Південної Азії та Північної Африки.

● **Отто Болен,** який має тепер 63 роки, був в останній війні одним із найкращих німецьких летунів. Проте він мав лицарський підхід до своїх ворогів, і коли в 1944-му році американський літак, що скидав бомби на Будапешт, впав і розбився, а юрба мадярів хотіла злінчувати 4-ох американських летунів, він рішуче став в їх обороні і вирятував їх. Тепер батько одного з врятованих ним летунів, капітана Фішбаха з Каліфорнії, запросив до себе Болена і його дружину, подбав для них за візу і заплатив їм дорогу.

● **У таборі прокажених** в Трінідаді (гирло р. Оріноко) вибух бунт, внаслідок якого хворі захопили були в свої руки управління табором. Причиною бунту було димісіонування головного лікаря, який з 300 прокажених, що перебувають у таборі, 160-ом дав на свята Різдва і під Новий Рік „відпустку". Ці 160 прокажених два тижні провели в місті Порт — оф Спейн, де відвідували ресторани, бари і танцювальні домівки. Коли це виявилось, в місті зчинилась паніка і вибух скандал, що відбився голосним відгомоном навіть в центральному уряді в Лондоні.

ПРО роман Василя Барки „РАЙ" писали вже літературні критики й звичайні читачі (Л. Луців, К. Кисілевський, М. Островерха, Л. Шанковський, Т. Т., О. Чернова, С. Карпевичева, Юрій Шерех і О. Решетило) і всі вони високо оцінили цей Барчин твір.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ ЦЕЙ ВЕЛИКИЙ РОМАН

ВАСИЛЯ БАРКИ

„РАЙ"

Його можете купити в кожній книгарні, або просто в Видавництві:

"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Ціна тільки $3.00, які можете прислати в листі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

КЛІВЛЕНД, О. — Т-во Запорізька Січ відд. 251, повідомляє своїх членів, що **річні загальні збори** відбудуться в неділю, 23-го січня, о год. 1-ій попол., в церковній залі св. Петра й Павла ріг College і W. 7. вул.. Всіх членів просимо прибути на час, буде звітування уступаючої управи та вибір нової на 1955 р. Управа відділу прохає вирівняти свої залеглості. — Страб, предс.; Кубчак, кас.; М. Задойний, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Відділ 204 повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 22-го січня, о год. 8-ій веч., в парафіяльній залі при 334 Схід 14. вул. Обов'язком всіх членів явитися на цих зборах, вислухати звітів урядників та контрольної комісії, та вибрати уряд на біжучий рік. У випадку недостатньої скількости присутніх членів в визначенім часі, збори відбудуться одну годину пізніше як правосильні, без уваги на число учасників. — П. Марко, предс.; І. Крочак, кас.; В. Гасій, фін. секр.; Г. Бакуменко, рек. секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Т-во Запорозька Січ, відд. 342 повідомляє всіх членів, що **річні і місячні збори** відбудуться в неділю, 23-го січня, о год. 2-ій попол., в церковній залі, тому що заля на збори була зайнята на 16. січня. Буде звіт урядників і контрольної комісії і вибір уряду на 1955 рік. На зборах можна одержати Календарі У. Н. Союзу тільки за одного доляра. — Г. Волянський, предс.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, скр.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Б-во св. Василия відд. 161 повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 22-го січня, в клюбовій залі 600 Glenwood Ave., о год. 7-ій веч. Це перші збори в році, тому обов'язком всіх членів прийти. — К. Кудріч, рек. секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Т-во Згода відд. 20, повідомляє членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 23-го січня, о год. 2-ій попол., в Укр. Хаті при Ґрейлінґ вул. Обов'язком кожного члена прибути на збори. Буде фінансовий звіт за 1954 рік, контрольної комісії і фін. секретаря і касієра. Новий уряд на 1955 рік: Д. Білик, предс.; А. Триш, фін. секр.; И. Крупка, кас.; Н. Триш, рек. секр.; Контрольна комісія: М. Прихітко, І. Кульчицький і М. Черній; дозорці хворих: П. Дмитришин і И. Годяк. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглости за 1954 рік. —

ҐРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ. — Т-во „Любов" відд. 143 повідомляє, що **річні збори** відбудуться в неділю, 23-го січня, о год. 2-ій попол., в укр. залі. Обов'язком всіх членів бути на зборах, буде вибір нових урядників та інші важні справи. — А. Левонук, секр.

ОЛІСН, П. П. — Т-во Запорозька Січ відд. 363 повідомляє своїх членів, що на річних зборах вибрано на 1955 рік такий уряд: О. Іванців, предс.; Г. Непорадний, заст.; Д. Базів, секр. Г. Романків, кас.; контрольна комісія: Н. Скробач і М. Луцишин; опікуни хворих: А. Лялюк і Т. Челядин. Збори відбуваються що друга неділя по першім.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — Річні збори С-ва Рож. Пресв. Богородиці відд. 216 відбулись 9. січня 1955 р., на яких вибрано одноголосно старий уряд на 1955 рік: П. Мацях, предс.; О. Гавришків, заст.; А. Сосновська, фін. секр.; Р. Білик, кас.; контроля: А. Сенечко і К. Шемердяк. Повідомляється всіх членкинь, що збори відбуватимуться як до цього часу друга неділя по першім о 2-ій год. попол.,

Ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством, що 7-го січня 1955 р., упокоївся в Бозі по довгій і важкій недузі

бл. п. Михайло Стех-Солодуха

проживши 74 літ. Покійний уродився в селі Вербиці, Зах. Україна. В Америці прожив 40 літ. Останні роки свого життя віддав праці в Українському Католицькому Комітеті в Ню Йорку при приниманні в порті та розміщуванні українських скитальців. Бл. п. Михайло Стех остане надовго в пам'яті сотням українських скитальців Пасейку й околиці, як „ходяча Самопоміч" в підшукуванні праці і мешкань.

Нехай наша подяка й пошана до Його пам'яті супроводить Його на шляху до вічности.

ВДЯЧНІ УКРАЇНСЬКІ СКИТАЛЬЦІ
Пасейку й околиці.

В середу, 5-го січня 1955 р., упокоївся в Бозі наш найдорожчий муж і брат

бл. п. Василь Андрійович Волошин

Похорон відбувся в суботу, 8-го січня ц.р. з похоронного заведення п. Литвина. Панахиду за упокій душі Покійного відправив о. Лещишин в Укр. Прав. Церкві в Ньюарку. — Цим складаємо нашу сердечну подяку панотцям Лещишинові та Шпаченкові та всім Приятелям і Знайомим, що прибули провести Покійного на вічний спочинок та потішили нас у глибокому горі. Також щиро дякуємо власникові похоронного заведення п. Литвинові за сердечне ставлення і гідне переведення похорону.

Дружина Покійного ВАРВАРА та брат ЄВГЕН з сім'єю.

● REAL ESTATE ●

WHITE PLAINS
Великий 2 род. дім. 5½ кімн. I. пов., ках. лазничка і кухня. 5 кімн. II. пов. охор. заслони й сітки, венецькі заслони, дашки й баг. інш. Кілька кроків до склепів, автобусу і поїзду. Ціна $21.000.
Телеф. власника: WH 9-2890

Greenpoint—Brooklyn
8-род. мур. дім в доброму стані. Шість 5-кімн. і два 4-кімн. апарт. з лазничками. 2 бльоки до собвею. 5-кімн. апарт. вільний для купця. Річ. дохід $2332, жадає $13.500, тільки $4,000 готівки. Телефон: Pulaski Realty, 151 Westbury Ave., Mineola, L.I. Tel. Pioneer 7-2008.

FLUSHING
Ввесь мурований 6 кімн. дім. Підвал, патіо, їдальня, 1½ лазнички, ґараж, охоронні і венецькі заслони, сітки. Килими, холодильник, пральня й інш. Влиз. шкіл, склепів і комунікацій. Без посередника. $16,300. Зайдіть до власника: 162-03 — 72nd Ave.
Phone OL 8-4745

RIDGEWOOD VICINITY
Фар. дім, д. прихід. Вітальня, коминок, модер. кухня, з маш. до миття посуди. 2 спальні і лазн., огор. веранда на 1-ім пов. апарт. з окр. входом на 2-ому повер. Вітальня, їдальня, кухня, спальня, лазн. і огор. веранда. Олив. огрів. на воду, ґараж на 2 авта. Понад акер землі, дерева. On N. Y. bus line; $26,500.
Телеф.: Gilbert 4-3381

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

В. ЧАПЛЕНКА
„ЧИЙ ЗЛОЧИН?"
про страхіття більшовицької колективізації на Україні
Ціна 50 центів.
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на 1955 РІК
Релігійні, Світські
Ціна 35 цт.
Патріотичні
(Франко -Шевченко — пара)
Ціна 50 цт. за кожний.
Замовлення слати на адресу
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N. J.

● MISCELLANEOUS ●

Можна випозичити люксусову Лімузину (відкр. 24 год.) Помірк. заплата за годину, день, тижд. або місяць. Ввічлива і догідна обслуга. Обслуга на ввесь Westchester — також щоденна їзда до Н.Й.
AL-HY Limousine Service
60 West Post Rd., White Plains
WH 8-4250 or Plaza 9-3400

Ушкоджені авта споюють і малюють фахівці.
Для Вашої вигоди маємо тепер запасові авта. Коли Ваше авто є в направі, ми випожичаємо Вам авто в доброму стані, забезпечене і готове до Вашого вжитку.
PARAMOUNT AUTO BODY
281 U-Dale Ave., Uniondale
Tel.: IVanhoe 9-2303

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 16-мільйонового майна УНСоюзу.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ТЕРПЛЯТЬ НА ГЕМОРОЇДИ

Заспокоєння болів без операції. Якщо Вас непокоять, печуть, сверблять і мучать гемороїди, і якщо вони Вам так боляче докучають, що Ви думаєте, що Вам треба піддатися лікарській операції, Ви повинні докладно зазнайомитися з відповідними полегшуючими середниками. Таким відповідним середником є недавно опрацьована чудова формула, яка містить в собі 13 різних складників. Щоб осягнути якнайкращі результати з неї треба вкинути до мидниці з відповідною гарячою водою одну шклянку звичайного ліку EPSON SALTS і сісти в неї на 20 хвилин. Потім приложити ще маленьку кількість цього чудового ліку до хворої частини тіла. Допомога є так скора, що будете дивуватися, як Ви могли так довго терпіти, не знаючи про такий чудовий середник. Тому не терпіть довше і застосуйте це лікарство зараз. Три тубки Ви можете дістати по спеціяльній ціні тільки за $5.00 плюс оплата COD. Пішліть тільки цей вирізок до нас на адресу: TRYSAN CO., Dept. A, Box 226, Peekskill, N. Y., і подайте на відворотній сторінці коверти Ваше ім'я й адресу (друком!). Грошей не висилайте, заплатіть просто поштареві при відборі.

ЛІТЕРАТУРНА НОВИНКА
Олена Звичайна
ОГЛЯНУВШИСЬ НАЗАД...
Збірка з 16-тьох оповідань із нашої недавньої минувшини. Усі вони просякнуті національно-виховним, антикомуністичним і протимосковським ідейним змістом і читаються з захопленням.
Стор. 232, ціна 1.50 дол.
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

● КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ ●

ДЛЯ ДІТЕЙ
Нова збірка віршиків К. Перелісної
„ОЙ, ХТО ТАМ-"
21 віршиків! Багато малюнків! Ціна 80 цт. При замовленні 20 прим. знижка 40%. Замовляти:
K. PERELISNA
4509 Buell Drive, Fort Wayne, Ind.

● FOR RENT ●

ПРИМІЩЕННЯ ДО ВИНАЙМУ
Відповідне на дереворобітню, варстати або склад. Партер, 25x30. Добре положення. Зайдіть:
405 E. 109th St., New York City
або телеф.: LE 4-9018

• BUSINESS OPPORTUNITY •

CHICKEN PARTS STORE
Добре поставлена. Виряд. Добре положення, 2 автобус. зупинки біля дверей. Власник шукає спільника або продає. Помір. ціна. Зайдіть до власника: 8612 — 5th Ave. (cor. 86th St.) Brooklyn, N.Y. або телефонуйте: TE 6-4682 перед 12 A.M. або між 4:30 і 5:30 веч.

ЛАНЧОНЕТА — РЕСТОРАН
Повне влаштування, биз. положення Prospect Park, Brooklyn. Винайм на 9 років. Нагода для подружжя або родини. Поміркована ціна.
Телеф., власника рано 11-12
STerling 3-9309
або пишіть: Box J10 — 11 W. 42 St., Rm. 830, New York City

ЯКЩО Ви хочете купити або продати готель, ресторан, бару або ланчонету — зайдіть до нас. Ми спеціялізуємось в тій ділянці.
TRY-FAIR REALTY
366—5th Ave. (Suite 504), N.Y.C.
LO 4-5648

Ґросерия і делікатесен. Давно заложений бизнес, 3 мешк. кімнати. Помір. рент, добрий винайм. Модерні уліпшення. Добра клієнтеля. Приступна ціна. Власник має другий бизнес. Телеф. власника UL 7-9041, 8:30 рано до 4:30 пп, або BA 4-5021 по 6-ій веч., щоденно і цілий день в суботу і неділю.

БУДЬТЕ СВОЇМ „БОСОМ"
Ціна $5,990. Добрі доходи плюс 5 кімн. осібне мешкання. Делі-ґросерия. Рухливе положення. Рент за все тільки $125 на міс. Довгий винайм. Ціна включає влаштування вартос. ок. $2,000. Спішіть, добра нагода. Stanley Real Estate, 74 Anderson Street, Hackensack, N. J. Diamond 2-3221

ЛАНЧОНЕТА
Повне влаштування. Положена в середмісті. 5 днів. Окремий вхід на виладування товару. Дохід $500 + тижнево. Легко побільшити. Власник продає по д. умір. ціні. Тел. власника: PE 6-2553 перед 5 P.M. або LU 9-6769 вечором.

CABINET BUSINESS
на продаж або винайм.
Власник поможе в одержанні контракту.
FLOYD H. FARRANT CO.
873 Teaneck Rd., Teaneck, N. J.
Phone: TE 6-5952

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET, cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

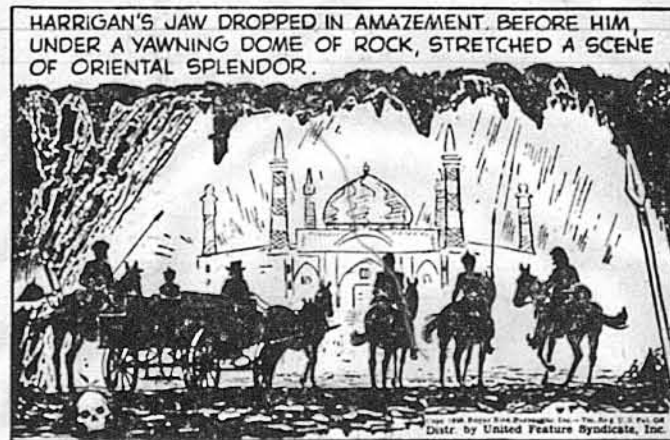
ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околиця
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ФОТОАЛЬБОМ „ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ"
668 красвнавчих фотографій з всієї України
163 ілюстрацій українського мистецтва
297 ілюстрацій з української історії.
Супровідні українські і англійські тексти.
Люксусовий папір і оправа.
Цей альбом — найкраща пам'ятка з України.
ЦІНА $12.50 з пересилкою.
Замовляти:
"SVOBODA" BOOKSTORE
81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 3394. Схована пишність.

Об'їхавши закрут вибоїстої дороги, караван піратів нагло звернув на широку вулицю.

Гаррігенові щелепи затремтіли від здивування. Перед ним, під розколеною банею скелі, відкрилася сцена орієнтальної пишноти.

Всередині великої печери зносився позолочений палац мавританського стилю, прикрашений рожевими й корaльовими самоцвітами.